

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2022

Chișinău

Cu privire la aprobarea Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030

În temeiul art. 5 lit. a) și art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

- 1.** Se aprobă Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 (se anexează).
- 2.** Ministerul Afacerilor Interne va prezenta Guvernului:
 - 1) raportul de evaluare intermediară privind implementarea Strategiei în semestrul I al anului 2026;
 - 2) raportul de evaluare finală privind implementarea Strategiei în semestrul I al anului 2031.
- 3.** Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Interne.
- 4.** Prezenta hotărâre intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Ministrul afacerilor interne

Ana Revenco

Aprobată
prin Hotărârea Guvernului nr.

STRATEGIA de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030

1. INTRODUCERE

Societatea lipsită de violență, în care oamenii nu au motive să-și facă griji pentru siguranța lor fizică și psihică, pentru bunurile tangibile și intangibile care le aparțin, ale căror drepturi și libertăți sunt inviolabile, este un ideal al umanității. În viața de zi cu zi, tindem spre o stare de fapt, în care acei cetățeni, a căror viață, sănătate, proprietate și drepturi sunt amenințate, să se simtă protejați de stat, iar persoanele care atentează la aceste valori inalienabile să fie sancționate în strictă conformitate cu legea.

Potrivit Declarației universale a drepturilor omului, orice ființă umană are dreptul la viață, la libertate și la securitatea persoanei sale¹. Modul de aplicare a drepturilor persoanei la viață, libertate și siguranță sunt particularizate în Convenția Europeană pentru drepturile omului². Constituția țării stipulează că cetățenii Republicii Moldova beneficiază de protecția statului atât în țară, cât și în străinătate, iar cetățenii străini și apatrizii, cu excepțiile stabilite de lege, au aceleași drepturi și îndatoriri ca și cetățenii Republicii Moldova³. Totodată, Constituția este un garant al dreptului la viață, la integritatea fizică și psihică a fiecărui om, precum și al inviolabilității libertății individuale și a siguranței persoanei⁴.

În această ordine de idei, siguranța cetățenilor și ordinea publică reprezintă un bun public fundamental, pe care Guvernul, prin intermediul Ministerului Afacerilor Interne, este angajat să-l producă. În esență, este bunul public *sui generis* de la care a pornit noțiunea de stat și care a legitimat colectarea taxelor din cele mai vechi timpuri.

Afacerile interne, ordinea publică, protecția civilă, precum și migrația și azilul sunt domeniile de activitate ale Guvernului⁵ ce țin de competența Ministerului Afacerilor Interne pe următoarele subdomenii: (i) ordinea și securitatea publică; (ii) managementul integrat al frontierei de stat; (iii) combaterea criminalității organizate; (iv) gestionarea fluxului de migrațiune, azilului și integrării străinilor; (v) prevenirea și lichidarea consecințelor situațiilor de urgență și excepționale, protecția civilă, apărarea împotriva incendiilor și acordarea primului ajutor calificat; (vi) asigurarea respectării

¹ Articolul 3 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, proclamată de Adunarea generală a Națiunilor Unite, la 10 decembrie 1948 (Republica Moldova a aderat la Organizația Națiunilor Unite, la 2 martie 1992);

² Articolele 2 și 5 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului (Republica Moldova a aderat la Consiliul Europei la 13 iulie 1995);

³ Articolele 18 și 19 din Constituția Republicii Moldova;

⁴ Articolele 24 și 25 din Constituția Republicii Moldova;

⁵ Literale d) și o) din Articolul 4 al Legii cu privire la Guvern (L136/2017).

drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, precum și apărarea proprietății publice și private; (vii) evidența populației și cetățeniei, evidența vehiculelor și a conducătorilor de vehicule; (viii) rezervele de stat și de mobilizare; și (ix) managementul funcțiilor cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. În raport cu acestea, Ministerul Afacerilor Interne are misiunea de a analiza situația și problemele din domeniile de activitate gestionate, de a elabora politici publice eficiente în domeniile respective, de a monitoriza calitatea politicilor și a actelor normative și de a propune intervenții justificate ale statului, care urmează să ofere soluții eficiente în domeniile de competență, asigurând cel mai bun raport dintre rezultatele scontate și costurile preconizate⁶.

Prin Programul său de activitate „Moldova vremurilor bune”, Guvernul și-a asumat *inter alia* în calitate de obiectiv de dezvoltare „reducerea cu 15% a infracțiunilor contra vieții și sănătății omului, a violurilor și hărțuirii sexuale și a violenței pe bază de gen, a accidentelor, înecurilor, incendiilor și intoxicațiilor”. În susținerea acestui obiectiv, Guvernul vine cu o viziune strategică și cu un set de acțiuni prioritare, care vor fi expuse pe larg în secțiunea respectivă din prezenta Strategie de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 (în continuare – *SDDAI 2022-2030*).

Totodată, *SDDAI 2022-2030* va asigura punerea în aplicare a Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, prin intermediul căreia statele-membre ale Organizației Națiunilor Unite (în continuare – *ONU*) și-au asumat mobilizarea eforturilor pentru eradicarea tuturor formelor de sărăcie, combaterea inegalităților, abordarea problemelor privind schimbările climatice și asigurarea respectării principiului de bază „nimeni nu este lăsat în urmă”.

Pentru obținerea acestor deziderate, *SDDAI 2022-2030* va asigura implementarea următoarelor obiective de dezvoltare durabilă ale Agendei 2030:

- obiectivul nr. 1: Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context (ținta 1.5);
- obiectivul nr. 3: Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă (ținta 3.5);
- obiectivul nr. 4: Garantarea educației de calitate, inclusive și echitabile, și promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți (ținta 4.3);
- obiectivul nr. 5: Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor (ținta 5.1);
- obiectivul nr. 8: Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți (ținta 8.5; 8.8);
- obiectivul nr.10: Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta (ținta 10.3);

⁶ Articolele 5 și 6 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne (HG nr. 693/2017).

- obiectivul nr. 11: Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile (țintele 11.2; 11.5; 11.7);
- obiectivul nr. 13: Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor (ținta 13.1);
- obiectivul nr. 16: Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile (țintele 16.1; 16.2; 16.3; 16.4.2; 16.5);
- obiectivul nr. 17: Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

SDDAI 2022-2030 se ghidează inclusiv de Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2030”, care oferă o viziune pe termen lung centrată pe oameni, pe necesitățile și aspirațiile acestora, contribuind astfel la realizarea obiectivului general „Promovarea unei societăți pașnice și sigure”. Totodată, va fi asigurată transpunerea următoarelor obiective specifice:

- „Reducerea violenței în societate în toate manifestările și aspectele”;
- „Reducerea vulnerabilității în fața amenințărilor și riscurilor de toate tipurile”;
- „Sporirea securității în funcționarea infrastructurilor și sistemelor critice”.

Conform angajamentelor asumate de Republica Moldova prin intermediul Agendei 2030 privind dezvoltarea durabilă și Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2030”, până în anul 2030 urmează a fi implementate următoarele ținte strategice:

- reducerea continuă și dinamică a tuturor formelor de violență, în special a violenței în familie și a violenței sexuale;
- stoparea abuzului, neglijării, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor;
- combaterea tuturor formelor de crimă organizată și traficului de armament.

SDDAI 2022-2030 va contribui la implementarea prevederilor Acordului de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele - membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, semnat pe 27 iunie 2014 la Bruxelles, privind: asigurarea respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale; combaterea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor, inclusiv cu muniția aferentă acestuia; prevenirea și combaterea criminalității organizate, a corupției și a altor activități ilegale; lupta împotriva drogurilor ilicite; cooperarea în domeniul migrației, azilului și gestionării frontierelor; îmbunătățirea prevenirii dezastrelor naturale și a celor provocate de om, a pregătirii pentru acestea și a reacției față de acestea și crearea unui corp de funcționari publici profesioniști, bazat pe principiul responsabilității manageriale și pe delegarea eficace a

autorității, precum și pe recrutarea, formarea, evaluarea și remunerarea efectuate în condiții echitabile și transparente.

De menționat că, sub aspect sectorial, către finele anului 2021, activitatea Ministerului Afacerilor Interne nu era acoperită în mod comprehensiv de documente de politici publice, fiind expirate următoarele documente de politici publice din domeniul de competență:

- Strategia de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 și Planul de acțiuni privind implementarea acesteia (HG nr. 587/2016);
- Strategia de reformare a trupelor de carabinieri pentru anii 2017-2020 (HG nr. 357/2017);
- Strategia națională de ordine și securitate publică pentru anii 2017 – 2020 și Planul de acțiuni privind implementarea acesteia (HG nr. 354/2017);
- Strategia națională în domeniul migrației și azilului pentru anii 2011-2020 și Planul de acțiuni pentru anii 2016-2020 privind implementarea acesteia (HG nr. 736/2016);
- Strategia națională de prevenire și combatere a criminalității organizate pe anii 2011-2019 și Planul de acțiuni pe anii 2018-2019 cu privire la implementarea acesteia (HG nr. 98/2018).

În acest context, odată cu aprobarea SDDAI, Strategia națională de management integrat al frontierei de stat pentru perioada 2018-2023 (HG nr.1101/2018) și Strategia națională antidrog pentru anii 2020-2027 (HG nr.233/2020), vor fi abrogate, continuitatea acestora fiind asigurată prin intermediul Programului de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2022-2025 și a Programului de prevenire și combatere a criminalității pentru anii 2022 – 2025.

Cu regret, se constată că, implementarea documentelor de politici publice deja expirate, a fost parțială. O parte din acțiunile planificate au fost realizate cu succes. În mod particular, s-a reușit transpunerea în viață a angajamentelor asumate în procesul de integrare europeană: s-a echilibrat situația din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și a autorităților administrative și instituțiilor subordonate sub aspect de gen; au fost pilotate instrumente inovatoare în partea ce ține de punerea în aplicare a conceptului de poliție comunitară și s-a testat mecanismul de exercitare a controlului de frontieră în punctul de control Cuciurgan, pe teritoriul Ucrainei; au fost puse bazele profesionalizării trupelor de carabinieri. Totodată, aceste realizări marcante au fost umbrite de comportamentul neadecvat al unor angajați din sistemul Ministerului Afacerilor Interne, care au dat dovadă de lipsă de integritate.

În același timp, expirarea documentelor de politici publice este și o fereastră de oportunitate, deoarece se propune schimbarea paradigmei de dezvoltare a sistemului afacerilor interne, urmând o abordare holistică și direcționată spre atingerea unor rezultate tangibile pentru cetățenii Republicii Moldova. Lecția învățată din trecut este că, adoptarea unor strategii separate pe fiecare domeniu de competență este în detrimentul sincronizării și coordonării

acțiunilor de politici. În același timp, dezideratul dezvoltării sistemului afacerilor interne este de a conduce la o mai bună performanță a misiunii de a spori siguranța persoanei. Respectiv, SDDAI are menirea de a ghida activitatea autorităților din sistemul afacerilor interne, întru asigurarea unui bun public, dorit de societate.

În susținerea acestei paradigme se vine cu:

- o analiză riguroasă a situației din domeniile de competență, menită să elucideze aspectele din activitatea subdiviziunilor structurale ale Ministerului Afacerilor Interne, care reduc din performanța instituțională;
- o viziune strategică comprehensivă, care să alinieze viitoarele domenii de intervenții necesității de a asigura siguranța persoanei și a mări încrederea în subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne;
- direcțiile principale de politici publice pentru următorii ani, care urmează să fie particularizate în programele sectoriale din fiecare domeniu de competență al Ministerului Afacerilor Interne;
- un cadru coerent de raportare, care să dinamizeze progresul în implementarea plenară a strategiei.

Corespunzător, Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, stabilește intervenții de politici publice ale Guvernului pe domeniul „Afaceri interne”, pentru o perioadă de 9 ani (2022-2030).

Orizontul de implementare al SDDAI a fost ales anul 2030, pentru a sincroniza procesul de implementare cu Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2030” și Agenda 2030 de dezvoltare durabilă, în special cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă și țintele naționale ale acestora.

2. ANALIZA SITUAȚIEI

2.1. Ordinea și securitatea publică

Securitatea publică este un domeniu de intersecție a competențelor Poliției și ale Carabinierilor. Poliția își exercită atribuțiile în virtutea mandatului de a menține ordinea publică și de a reduce astfel rata infracționalității, iar Carabinierii - au funcția de a menține, asigura și restabili ordinea publică, în contextul evenimentelor de ordin public, la care participă un număr mare de cetățeni, și de a asigura paza de stat a misiunilor diplomatice, inclusiv pe durata vizitelor persoanelor de rang înalt din străinătate.

Pe parcursul ultimilor cinci ani, în Republica Moldova, anual, în medie s-au desfășurat circa 16 000 de evenimente publice, cu o maximă pre-pandemică de peste 23 000 de evenimente, în anul 2019. În anul 2021, la evenimente au participat cumulativ peste 2,6 milioane de persoane, iar buna desfășurare a acestora a fost asigurată de circa 42 000 de polițiști și carabinieri.

Date privind evenimentele publice (anii 2016-2021)

Evenimente publice	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total evenimente publice	19059	13350	14380	23089	16555	13265
Total participanți	7294810	4280808	5058438	8563095	3238367	2612896
Total angajați IGP	118728	82447	85854	77313	61580	37253
Total angajați IGC					10155	5233

Sursa: Datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției (în continuare - IGP)

Se constată că, competențele polițienești la evenimentele publice, se află în proces de preluare de către Inspectoratul General de Carabinieri (în continuare - IGC), începând cu anul 2021. Acest proces nu are un termen determinat și nici o formulă clară de interoperabilitate între structuri. Nu este clar delimitată nici intervenția integrată la evenimentele publice, și este necesară o descriere concretă a rolurilor și limitelor competențelor fiecărui actor implicat în proces.

De menționat că, atât domeniul infracțional, cât și cel contravențional, prezintă riscuri semnificative pentru viața și sănătatea populației, deseori o contravenție stă la baza unei infracțiuni.

În acest context, lipsa unor intervenții urgente și directe în domeniul ordinii și securității publice ar genera riscuri ce pot spori nivelul de insecuritate publică în comunitate.

Totodată, se remarcă, că din numărul total de contravenții, ponderea cea mai mare (68,8%) revine contravențiilor de circulație rutieră. Cu referire la accidentele rutiere, inclusiv cele soldate cu decese, se relevă că, numărul lor rămâne în continuare majorat, atât în termeni absoluți, cât și în termeni relativi. Mai exact, în anii 2018 și 2019 s-au produs peste 2500 de accidente rutiere sau 97 cazuri la sută de mii de locuitori. Din ele, a zecea parte s-au soldat cu decese, ceea ce înseamnă câte 10 morți anual la sută de mii de locuitori.

Analizele efectuate denotă că, cei mai importanți factori care determină cauzele accidentelor rutiere sunt factorul uman, elementele drumului și vehiculul.

Problematica siguranței în traficul rutier este una complexă și necesită abordare multisectorială, din partea mai multor autorități publice cu competențe în domeniu, subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne revenindu-le un rol secundar/complementar, în special de constatare și prevenire a încălcărilor în trafic.

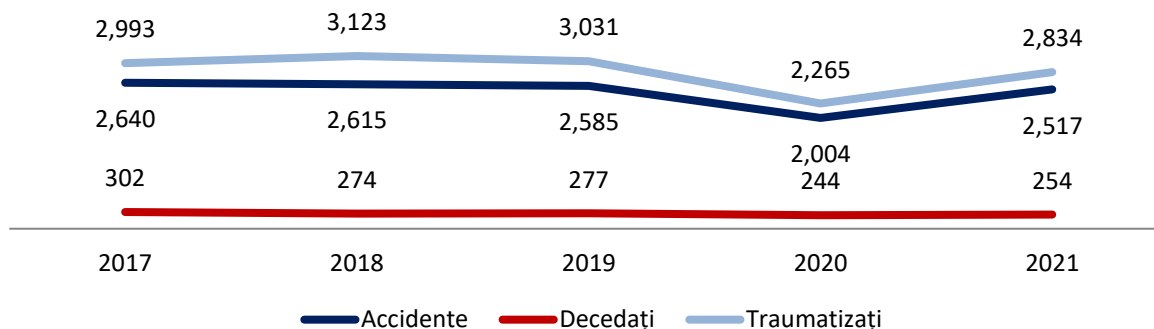
În perioada anilor 2000-2017, Republica Moldova avea cei mai alarmanți indicatori privind siguranța rutieră din Europa, cu o medie de 103,2 decese și 855 de persoane traumatizate la 100 mii de autoturisme⁷. Pentru comparație, Ucraina avea o medie de 101,5 decese la 100 mii de autoturisme, România – 55,6 decese, iar Italia 13,6 decese.

Ulterior, pe parcursul anilor 2017-2021, în Republica Moldova s-a înregistrat o ușoară tendință pozitivă în dinamica accidentelor rutiere,

⁷ Dinamica accidentelor rutiere soldate cu traumatisme în Republica Moldova, IGP, 2021.

constatându-se o scădere cu 4,7% - de la 2640 la 2517. În această perioadă a scăzut și numărul traumatismelor cu 5,3% - de la 2993 la 2834, iar a deceselor - cu 15,9% - de la 302 la 254.

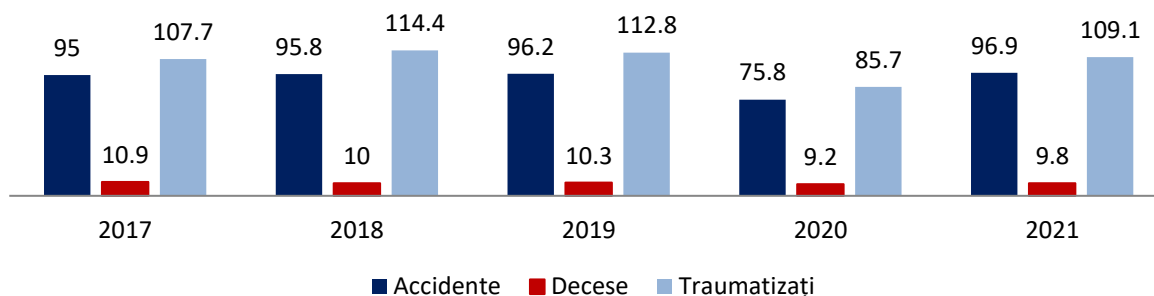
Principalii indicatori privind siguranța rutieră

Sursa: Datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției

Raportată la sută de mii de locuitori, se relevă o situație diferită pentru perioada anilor 2017-2021, menținându-se o dinamică pozitivă în privința numărului deceselor, rata căroră a scăzut cu 10,1% - de la 10,9 decese la o sută de mii de locuitori, până la 9,8 decese, inclusiv în raport cu numărul de autovehicule - de la 51,4 decese, la o sută de mii de autovehicule în anul 2017, la 36,2 decese în anul 2020.

Principalii indicatori privind siguranța rutieră, raportați la 100 mii locuitori

Sursa: Datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției

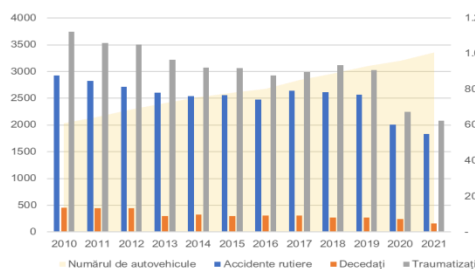
Viteza excesivă a fost principala cauză pentru accidentele rutiere și decesele rezultate din acestea, numărul crescând constant din anul 2017 până în anul 2021, de la aproape 26 la 35,5% din totalul accidentelor și de la 47 la aproape 53% din totalul deceselor, drept prioritate de intervenție pentru perioada imediat următoare rămânând prevenirea vitezei excesive în trafic și reducerea numărului deceselor urmare a accidentelor rutiere.

De rând cu celelalte, un element care merită să fie scos în evidență, este și densitatea circulației rutiere. În anul 2021, numărul de autovehicule înregistrate în Republica Moldova a constituit 1 128 697 unități de transport - rezultatul unei creșteri accelerate de la 677 900 mii, aflate în circulație în anul 2010. Raportând

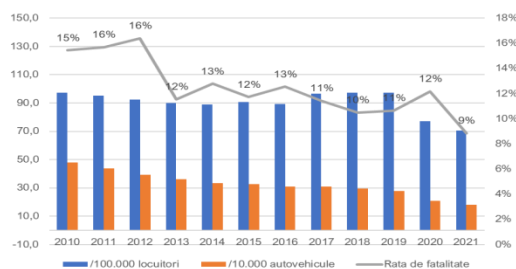
numărul de accidente la numărul de autovehicule, se constată o tendință pozitivă: dacă la 10 mii de autovehicule în anul 2010 se produceau 48 de accidente, în anul 2021, numărul de accidente s-a redus până la 22 (mai bine de 2 ori). Aici e necesară remarcă că, creșterea necontrolată a numărului de vehicule înregistrate, este rezultatul unei politici ne-sustenabile a statului la compartimentul dat.

Situația accidentară pe parcursul anilor 2010-2021

Numărul de accidente, inclusiv fatale, a scăzut în timp ce densitatea traficului rutier a crescut odată cu creșterea numărului de vehicule înregistrate pe teritoriul țării

În termeni relativi, raportat la populație și autovehicule, numărul de accidente a scăzut. Concomitent a scăzut ponderea accidentelor soldate cu deces

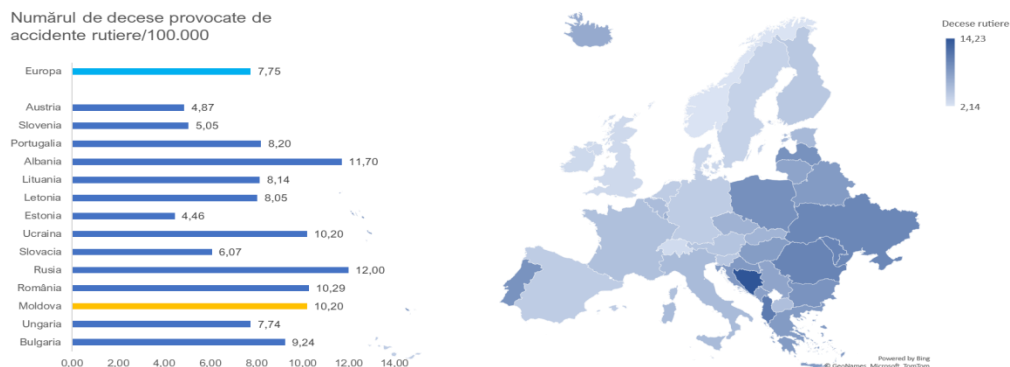
Sursă: Datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției și Agenției Servicii Publice (număr de autovehicule înregistrate)

În același timp, se remarcă că, aplicarea cu strictețe a regulilor de circulație sigură, recomandate de Organizația Mondială a Sănătății (în continuare - OMS)⁸, a produs un impact sesizabil.

Astfel, dacă în anul 2012 în jur de 16% din accidentele rutiere se soldau cu decesul persoanei, în anul 2021 acestea au constituit circa 9%, fiind înregistrată cea mai mică pondere din ultimii 10 ani.

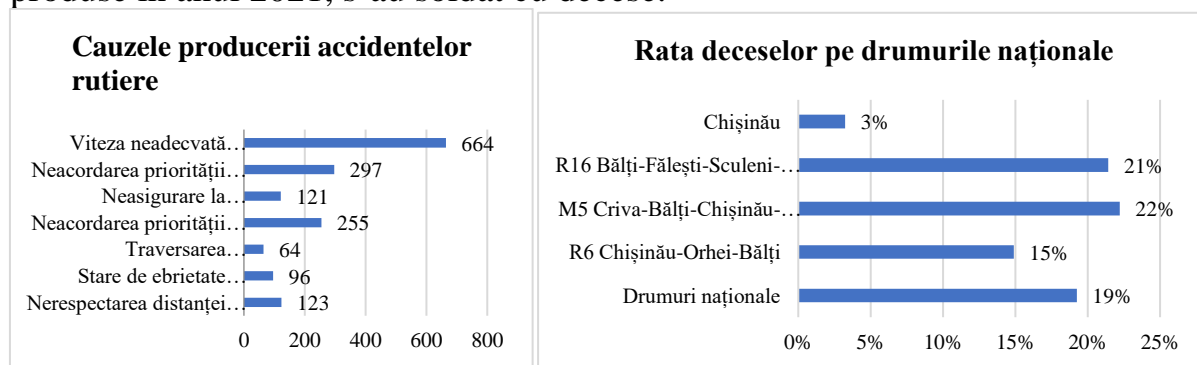
Deși numărul de decese rutiere este în mod clar peste media europeană, situația din Republica Moldova este comparabilă cu cea a țărilor din regiune – mai bună decât în Federația Rusă (12 decese la 100 mii locuitori) și identică cu cea din Ucraina și România (10,3 și, respectiv 10,2 decese la 100 mii de locuitori). Aceasta indică asupra faptului că, nivelul fatalității este condiționat inclusiv și de un șir de probleme sistemice, cum ar fi ușurința obținerii permisului de conducător auto, severitatea redusă a penalităților pentru încălcarea regulilor de circulație etc.

⁸ Abordarea cunoscută sub denumirea Safe System estimează riscul fatalității în funcție de reducerea vitezei, utilizarea centurilor de siguranță, interzicerea utilizării mobilelor la volan, etc.

Sursă: Organizația Mondială a Sănătății (2018)

Starea drumurilor, de asemenea afectează riscul fatalității. Astfel, pe tronsonul Bălți-Fălești-Sculeni-Ungheni, care nu a fost reabilitat, 21% din accidentele produse în anul 2021, s-au soldat cu decese.

Sursă: Rapoartele anuale ale Inspectoratului General al Poliției

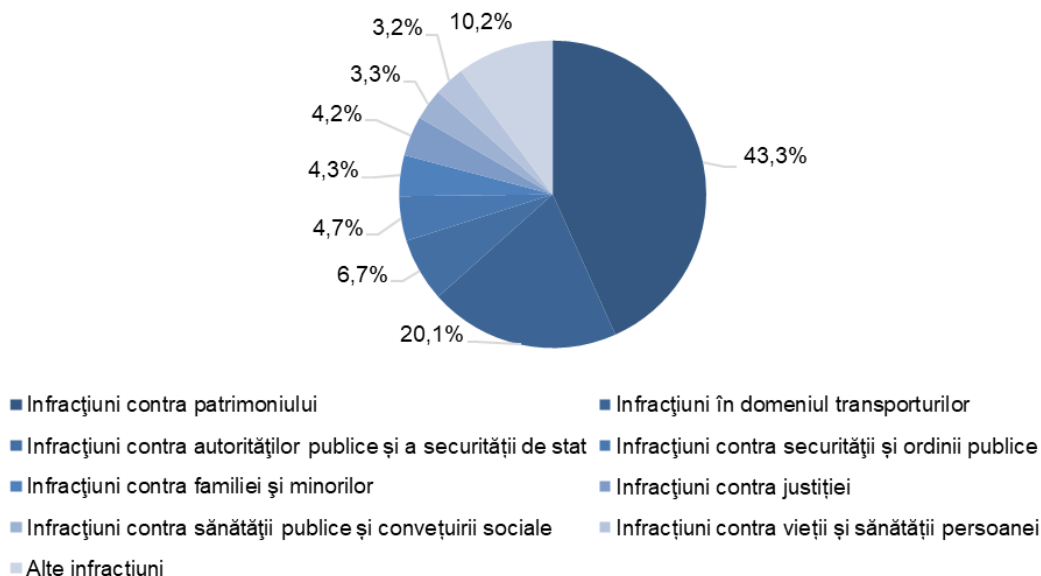
O concluzie pentru această secțiune a analizei constă în faptul că, deși prin activitatea lor, subdiviziunile structurale subordonate Ministerului Afacerilor Interne pot întreprinde anumite măsuri de eficientizare a controlului asupra circulației rutiere, o schimbare de fond în planul diminuării riscului fatalității, depinde de măsurile de politici publice aprobate și implementate și de către alte autorități la nivel central (specificatiile tehnice și taxele impuse la importul de autovehicule, reparația și reabilitarea drumurilor), precum și la nivel local (fluidizarea transportului, condițiile de parcare, eliminarea punctelor negre).

2.2. Prevenirea și combaterea criminalității

Pe durata ultimului deceniu situația criminogenă din Republica Moldova nu a avut o tendință univocă. Dar, în termeni relativi, rata infracționalității poate fi urmărită sistematic din informațiile publice ale Biroului Național de Statistică (în continuare - BNS) începând cu anul 2014, perioadă, pentru care sunt disponibili indicatorii demografici revizuiți. Apogeul infracționalității a fost atins în anul 2016, an, în care s-au produs 1508 infracțiuni la o sută de mii de locuitori. Ulterior, până în anul 2021, infracționalitatea s-a redus practic cu 50%, atingând minimumul de 764 infracțiuni la o sută de mii de locuitori.

Crimele contra patrimoniului reprezintă circa 45% (11 753) din numărul total de infracțiuni, în timp ce crimele care vizează viața și sănătatea persoanei - circa 3% (878).

Structura infracțiunilor înregistrate după categorii, în anul 2021

Sursa: Datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției

Cât privește criminalitatea juvenilă, se constată o creștere a acestui fenomen în proporție de 15%. Pe parcursul anului 2021, au fost documentate 695 de cauze penale pe infracțiunile comise de minori - cu 89 mai mult, în raport cu perioada analogică a anului 2020, când au fost investigate 606 cauze penale.

Numărul cauzelor penale înregistrate sunt în creștere în raioanele Drochia, Dondușeni, Edineț, Florești, Ocnița, Anenii Noi, Călărași, Criuleni, Dubăsari, Hîncești, Ialoveni, Nisporeni, Strășeni, Telenеști, Cantemir, Căușeni și Cimișlia. În același context, o ascendență a delicvenței juvenile, în comparație cu anul 2020, a fost înregistrată în mun. Chișinău, fiind inițiate 230 cauze penale (a. 2020 - 151), respectiv în mun. Bălți - 134 cauze penale (a. 2020 - 129 cauze penale).

În concluzie se constată, că starea de ebrietate rămâne a fi una constantă pentru o bună parte de minori, generată de lipsa de ocupație, de starea psihologică, de nivelul de trai și de accesul nestingherit la produsele alcoolice realizate, în special în zonele rurale, cu sfidarea deschisă a regulilor și politicilor adoptate de stat în acest domeniu. Astfel, în perioada de referință, 50 minori au comis fapte penale în stare de ebrietate, în comparație cu 20 - în perioada anului 2020.

În ultimii cinci ani, în Republica Moldova, se comit în medie circa 153 de omoruri, ceea ce este dublu față de media din țările europene. Astfel, dacă în termeni relativi, în Moldova se comit anual 6-7 omoruri la o sută mii locuitori, în Europa această cifră este sub 3.

Totodată, necesită a fi menționate crimele săvârșite împotriva categoriilor vulnerabile ale populației: anual, la fiecare o sută de mii de locuitori, se comit în jur de 20 de crime privind viața sexuală, 40 - ce țin de violența în familie și cel puțin un caz de trafic de ființe umane.

Criza pandemică din anul 2020, a schimbat semnificativ formula de prestare a serviciilor de către agenții economici, care recurg tot mai des la comerțul electronic. În urma acestui fenomen, s-a amplificat numărul de infracțiuni comise cu utilizarea tehnologiilor informaționale. La nivelul Uniunii Europene (în continuare - UE), mai mult de unul din zece utilizatori ai internetului, a devenit deja victimă a fraudei online.

Poziția și scorul atribuit unei țări în cadrul clasamentelor internaționale definește, mai mult sau mai puțin, vizibilitatea globală a țării date, imaginea, prestigiul și încrederea acordată acesteia, la nivel internațional. Plasarea unei țări pe o anumită poziție reflectă nu doar situația în statul respectiv la momentul analizat, dar și determină unele procese în viitor. Republica Moldova este evaluată periodic de către diferite entități naționale și internaționale, rezultatele fiind reflectate în diverse clasamente și studii.

Cu toate acestea, există și prezumția că, statistica oficială a criminalității se limitează doar la infracțiunile înregistrate de organele de urmărire penală, iar o serie de crime rămân neraportate. Nu în ultimul rând, decizia de a raporta o crimă ține de încrederea cetățeanului că, în urma raportării, va fi pornită o cauză penală, care va fi finalizată în termeni rezonabili, infractorii vor fi trași la răspundere, iar prejudiciul va fi reparat.

În legătură cu aceasta, analiza fenomenului infracțional necesită o analiză, inclusiv și prin prisma finalizării urmăririi penale, un rol important revenind interoperabilității poliției, procuraturii și instanțelor de judecată.

Astfel, rata de soluționare a urmăririi penale (în vasta lor majoritate, prin trimiterea în judecată a dosarului) este alarmantă. Din numărul total de infracțiuni înregistrate în anul 2021, doar în raport cu puțin peste jumătate din dosare, a fost terminată urmărirea penală, fiind soluționate 16 423 (64,66%) cazuri (în anul 2020 - 55%).

Terminată urmărirea penală pe cauzele penale						
(după gravitate)	numărul de infracțiuni înregistrate		terminată urmărirea (număr)		rata de soluționare (%)	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Excepțional de grave	165	174	81	90	49,09%	51,72%
Deosebit de grave	540	567	226	233	41,85%	41,09%
Grave	4130	4452	1766	1972	42,76%	44,29%
Mai puțin grave	14001	14217	6511	6854	46,5%	48,21%
Ușoare	7506	7749	5425	5699	72,28%	73,54%

Sursă: Datele statistice ale Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne

Soluționarea urmăririi penale nu ține în mod exclusiv de competența Poliției. În medie, circa 65%⁹ din infracțiunile înregistrate de subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la

⁹ Datele statistice ale Serviciului Tehnologii Informaționale al Ministerului Afacerilor Interne pentru 12 luni 2021.

infracțiuni (R1), sunt transmise procurorilor care, în consecință, preiau conducerea urmăririi penale. Cu toate acestea, gestionarea corectă a cauzelor penale ține de conlucrarea eficientă a organelor de urmărire penală astfel, încât la finisare, judecătorii să se poată pronunța fără echivoc asupra cauzei. Respectiv, succesul urmăririi penale nu ține doar de identificarea vinovaților, ci și de respectarea normelor procedurale, prezentarea unor dovezi concludente, timpul de reacție etc. Sub aceste aspecte, atât Poliția, cât și alte autorități cu atribuții procesuale, pot, și trebuie să producă un impact decisiv, astfel, încât rata de soluționare a cauzelor penale să se apropie cât mai mult de suta de procente.

În concluzie: performanța poliției este un concept multidimensional, care ține de micșorarea numărului de infracțiuni (prevenirea), percepția cetățenilor privind siguranța persoanei (comunicarea) și soluționarea cazurilor (combaterea).

Performanța Poliției variază semnificativ în profil teritorial. Din punct de vedere al numărului de infracțiuni raportat la 10 000 de locuitori, în anul 2021, cele mai sigure se prezintă a fi raioanele Bender, Sîngerei, Soroca, Telenești, Rîșcani, Călărași, iar cele mai criminogene - sectoarele Centru, Buiucani și Ciocana ale capitalei, dar și raioanele Comrat, Vulcănești, Cantemir și Cahul.

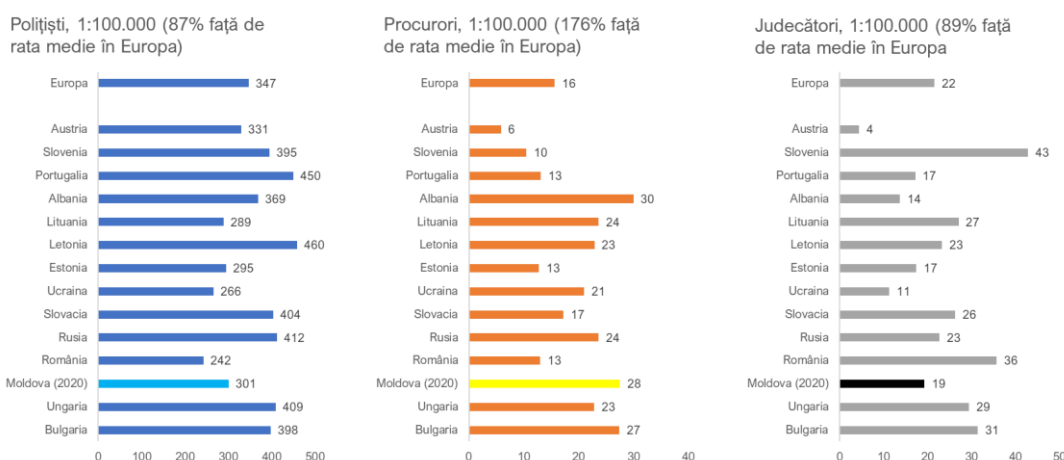
Pe de altă parte, cea mai bună performanță din punct de vedere a soluționării cauzelor penale este înregistrată la Glodeni, Soroca, Ungheni, Dubăsari și Căușeni, iar cea mai proastă performanță este la Leova, Criuleni, sectoarele Buiucani și Ciocana din mun. Chișinău și or. Bender.

Excluzând cazurile particulare, acest tablou sugerează următoarele: există factori ce favorizează performanța bună a Poliției în unele teritorii (infracționalitate joasă și rată înaltă de soluționare a anchetelor) și lipsesc în altele (infracționalitate înaltă și rată joasă de soluționare ca anchetelor). Însă, e necesar de subliniat că, efectivul de polițiști per locuitor și motivația personalului¹⁰ sunt corelate cu performanța poliției.

În legătură cu cele menționate, se precizează că, în conformitate cu statele de personal, numărul de polițiști la suta de mii de locuitori se apropie de media europeană (343 de funcții în Republica Moldova, față de 347 în țările europene), însă, din cauza moratoriului asupra funcțiilor vacante, efectivul de polițiști este de 301 la suta de mii de locuitori, ceea ce reprezintă doar 87% din media europeană. Pentru comparație, Republica Moldova are un excedent de procurori (176% față de media europeană) și un deficit de judecători (89% față de media europeană).

¹⁰ În calitate de indicator de aproximare a motivației polițiștilor s-a analizat rata de completare a statelor de personal constatând că, acolo unde există probleme cu completarea statelor de personal, motivația personalului este unul din factorii de bază.

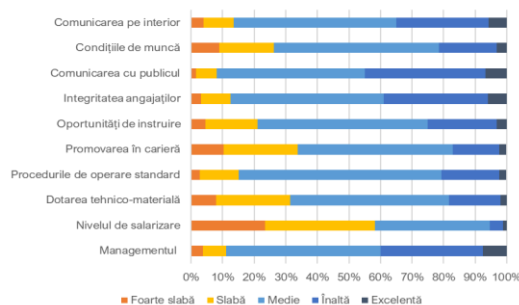
Numărul polițiștilor, procurorilor, judecătorilor în țările europene, la 100 000 locuitori

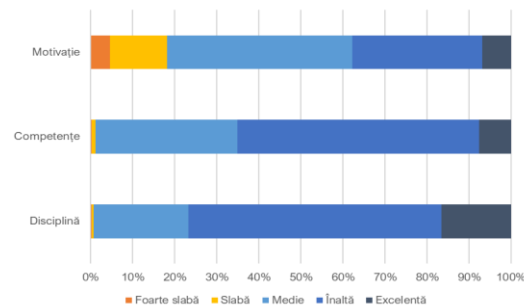
Sursă: UN-CTS (2017)

Cu referință la motivația personalului din subdiviziunile Ministerului Afacerilor Interne, sondajul intern¹¹ realizat pe durata elaborării SDDAI, a scos în relief următoarele. În aprecierea performanței individuale, 18% din angajații Ministerului Afacerilor Interne au considerat motivația proprie slabă sau foarte slabă (pentru comparație, doar 1% din angajați au apreciat disciplina și competențele profesionale ca fiind slabe sau foarte slabe). Totodată, la rugămintea de a aprecia performanța instituției, 58% din respondenți au depunctat nivelul de salarizare, 34% - au caracterizat negativ practicile de promovare în carieră, iar 28% - s-au plâns de condițiile de muncă. În mod evident, toate trei categorii sunt factori demotivanți pentru angajații Ministerului Afacerilor Interne.

Performanța instituției este apreciată la 7,89. Cel mai slab sunt apreciate salariile și promovarea în carieră

Performanța individuală este apreciată la 8,23. Angajații MAI se consideră competenți și disciplinați dar nu și motivați

Sursă: Chestionarul angajatului Ministerului Afacerilor Interne (2021)

Domeniul prevenirii și combaterii criminalității generează cele mai diverse riscuri în mediul de siguranță publică. Din acest considerent criminalitatea afectează direct cetățenii și comunitățile în cele mai diverse și severe modalități.

¹¹ Sondajul a fost realizat pe un eșantion de 3800 angajați din sistemul Ministerului Afacerilor Interne, care reprezintă 22% din numărul total de angajați.

Lipsa unor intervenții și soluții inovative generează riscuri pentru viață, integritatea fizică, libertatea individuală, patrimoniu, liniștea și încrederea în propria siguranță, viața economică și socială a cetățenilor, iar toate acestea, sunt pericol atâta timp, cât fenomenul de criminalitate persistă și se multiplică.

2.3. Protecție civilă și situații excepționale

În medie, în Republica Moldova, se produc anual circa 300 de evenimente calificate drept situații excepționale și circa 2000 situații de urgență, evenimente, care necesită intervenția salvatorilor și pompierilor Inspectoratului General pentru Situații de Urgență (în continuare - IGSU).

În ultimii 20 de ani, numărul misiunilor salvatorilor și pompierilor s-a triplat, în timp ce personalul a fost redus cu 12,6%, punând o presiune tot mai mare asupra capacităților de intervenție. Capacitățile IGSU, estimate reieșind dintr-un număr de 400 de salvatori și 150 de unități de tehnică disponibilă 24/24, pe parcursul ultimilor 6 ani, se utilizează în cadrul intervențiilor, anual, în proporție alarmantă – între 50 și 70%.

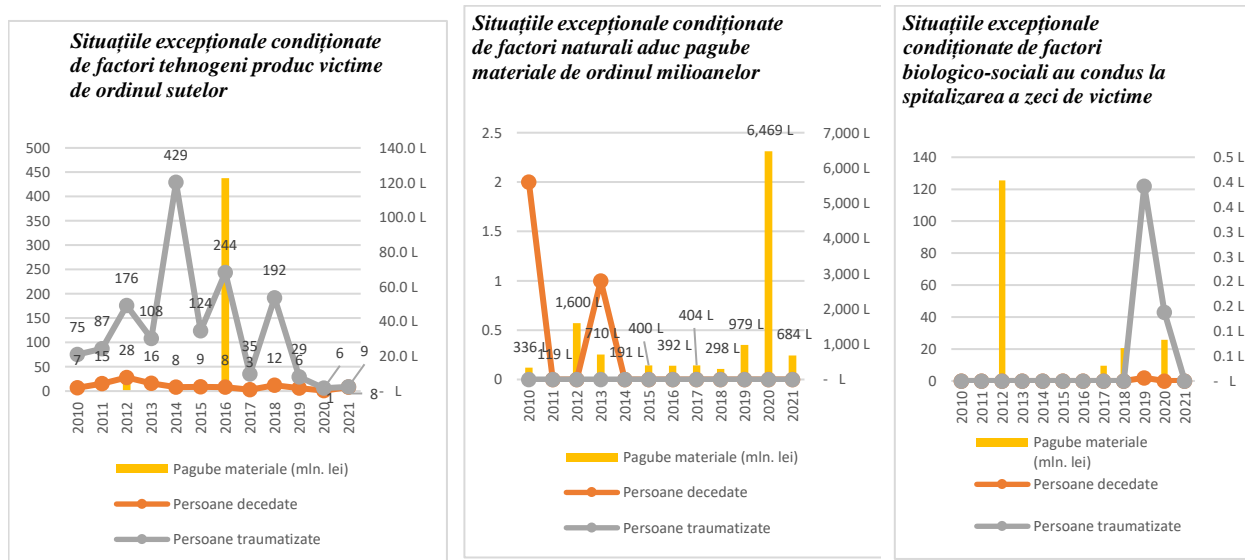
Diversitatea și complexitatea intervențiilor este și ea în creștere – de la doar 4 tipuri de misiuni realizate în anul 2000, salvatorii și pompierii dezvoltându-și capacitățile și crescând portofoliul operațional până la cca 40 tipuri de misiuni, fiind capabili să opereze pe/sub apă (activități scafandriere), la înălțimi/adâncimi (alpinism industrial, intervenții în fântâni etc.), la accidente rutiere (descarcerări), în spații urbane după prăbușiri (căutare și descarcerări din clădiri), acordare de prim ajutor. În acest sens, „productivitatea muncii”, realizată de IGSU, a crescut considerabil.

După cum s-a menționat, creșterea portofoliului a avut loc pe fundalul unor reduceri etapizate de personal (de la 3121 angajați în 1996, la doar 2467 angajați în anul 2021). Această reducere a cauzat perturbații în organigrama IGSU și în modul de organizare a subdiviziunilor de intervenție. La ziua de azi, există 17 subdiviziuni de intervenție, în care, în tura de serviciu de 24 de ore, intră doar 2 persoane, fapt, ce pe de o parte - reprezintă o încălcare a normelor de securitate a muncii și a normelor de încadrare cu personal a autospecialelor de intervenție, iar pe de altă parte – situație care nu permite realizarea unui spectru larg de intervenții din lipsă de personal (o echipă de pompieri și salvatori în UE este constituită din 5 persoane).

Deși, din perspectiva misiunilor de salvare, intervențiile instrumentate de IGSU se apropie de conceptul de protecție civilă al UE, deficitul de personal este un factor care constrânge racordarea la standardele europene. Pentru comparație, unui salvator sau pompier din Republica Moldova îi revin 2573 de locuitori, ceea ce este de trei ori mai mult decât în țările – membre, sau țările care aspiră să devină membre ale UE: Letonia (704), Georgia (724), România (729), Estonia (893).

Cu referire la situațiile excepționale, se menționează că, două treimi din acestea sunt condiționate de factori de ordin tehnogen (explozii, accidente). Din

anul 2010 până în prezent, incidentele de acest gen au luat viața la 115 persoane și au condus la spitalizarea a 1513, fapt, ce corespunde unei medii anuale de 12 decese și 139 traumatisme. Pagubele materiale, mai puțin importante în astfel de situații, au constituit 140 milioane lei, ceea ce corespunde unei valori medii de 12 milioane de lei anual. Situațiile excepționale condiționate de factori naturali (inundații, grindină, secetă, alunecări de teren) rareori au produs victime umane (3 decese în ultimul deceniu), însă, pagubele materiale provocate de astfel de situații sunt uriașe: doar secetele din anii 2012 și 2020 au adus un prejudiciu de 1,6 și respectiv 6,5 miliarde lei. Per total, prejudiciul acumulat din anul 2010 până în prezent, este de 12,58 miliarde lei, ceea ce corespunde unor valori medii anuale de 1 miliard de lei. Situațiile excepționale condiționate de factori biologic-sociali (epidemii) sunt evenimente rare, cu excepția pandemiei provocate de răspândirea globală a corona-virusului COVID-19.

Sursă: Datele statistice ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență

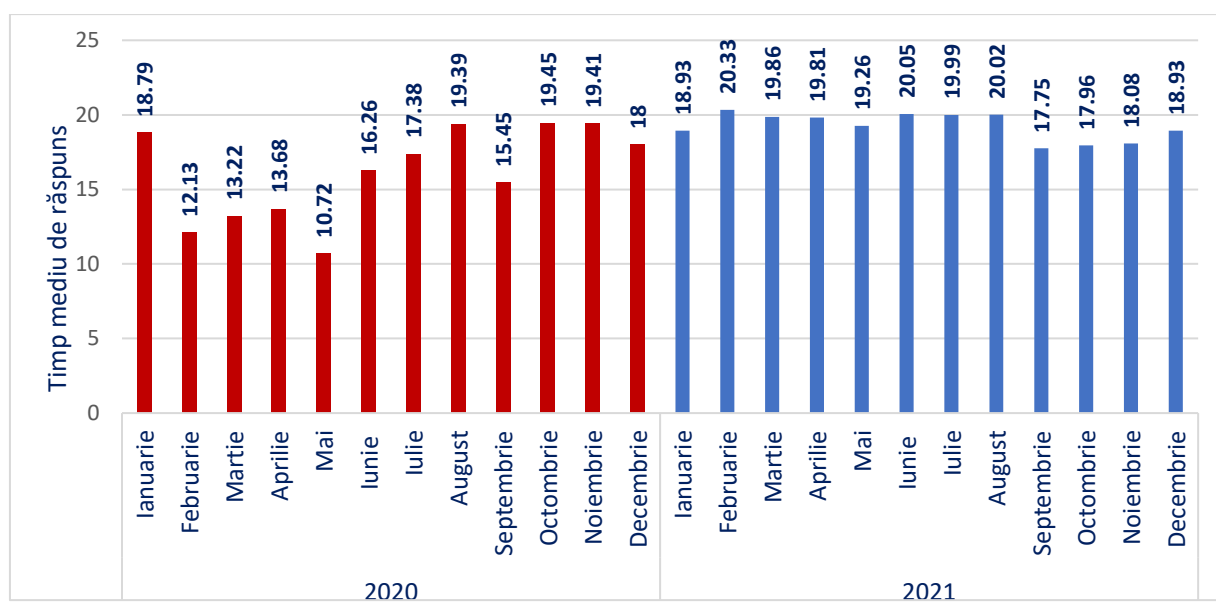
În situațiile de urgență, intervenția echipelor de pompieri se solicită la izbucnirea incendiilor. După cum s-a menționat, în Republica Moldova anual se produc circa 1770 incendii, care duc la decesul a 117 persoane și provoacă traumatisme altor 45. În medie anuală, pagubele materiale provocate de incendii, se cifrează la 68 de milioane lei. În același timp, intervențiile eficiente ale pompierilor salvează vieți și bunuri materiale. În medie, numărul de vieți salvate de pompieri anual este de 679, deși în dinamică se conturează o tendință de scădere. Astfel, dacă în anul 2010 au fost salvate 1107 persoane, în anul 2021 numărul acestora a fost doar de 298.

Critic, pentru a face diferența între viața și moartea victimelor incendiilor, este timpul de reacție al echipelor de pompieri, condiționat de amplasarea geografică a echipelor de intervenție. Raza de intervenție este cuprinsă în prezent între 3 și 10-15 km în localitățile urbane și până la 45-50 km - în sectorul rural.

Astfel, dacă timpul mediu de reacție constituie la general 19 minute 26 secunde¹², din cauza distanței mari, timpul mediu de răspuns al subdiviziunilor IGSU, pentru localitățile aflate la o distanță mai mare de 20 km, este de 29,43 minute.

Pentru comparație, timpul maximal de reacție admis în țările europene variază între 8 și 15 minute (în Republica Moldova în anul 2021 timpul maximal de reacție a fost de 1 oră 26 de minute).

Timpul mediu de răspuns al subdiviziunilor IGSU

Sursa: Datele statistice ale Inspectoratului General pentru Situații de Urgență

Un alt factor, care limitează eficiența intervențiilor la apelurile de urgență, ține de baza tehnic-materială învechită. Circa 48% din tehnica utilizată este „moștenită” din URSS, având o vârstă medie de 35 ani; 32% - provine din donațiile externe și are o vârstă medie de 30 de ani și doar 13% sunt achizițiile proprii, cu o vârstă medie de 6 ani. Deși există norme de dotare aprobate de Guvern¹³, acestea nu au fost atinse niciodată, din lipsa alocării mijloacelor financiare. În consecință, frecvența defecțiunilor este în creștere.

Astfel, în anul 2021 au avut loc 405 cazuri de defectare a tehnicii, inclusiv 87 - pe durata intervenției. Mai mult ca atât, unele subdiviziuni subordonate IGSU nu au capacități operaționale să intervină la toate tipurile de situații de urgență. În acest caz, resursele de intervenție necesare sunt mobilizate din alte raioane/subdiviziuni, fapt care, de asemenea, contribuie la creșterea timpului de răspuns.

Respectiv, pentru a salva mai multe vieți, este necesară acțiunea asupra timpului de reacție și modernizarea tehnicii specializate, precum și creșterea

¹² Conform datelor pentru anul 2021.

¹³ HG nr.908/2014 privind reglementarea organizării forțelor și mijloacelor Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale din subordinea Ministerului Afacerilor Interne.

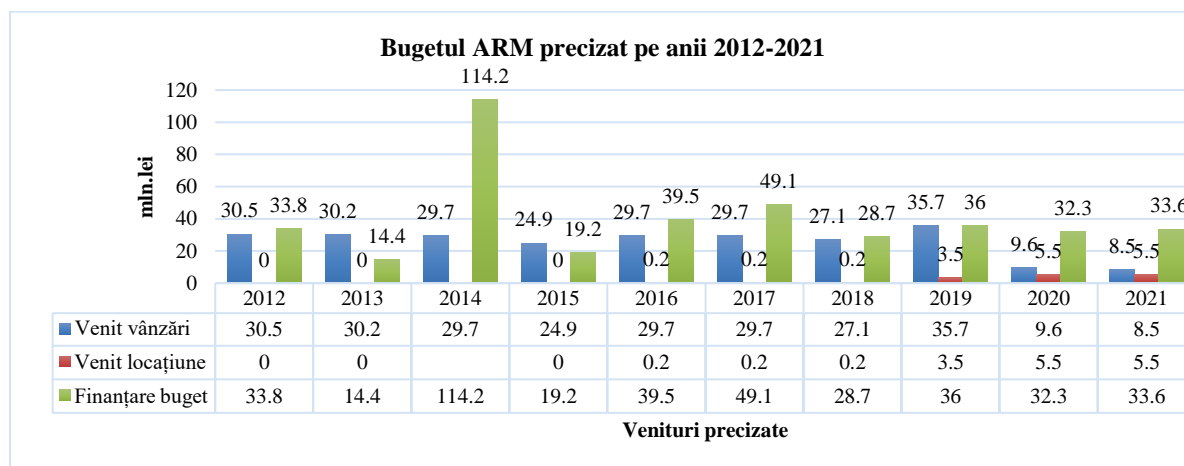
dotărilor. În această privință se impune majorarea efectivului de personal al IGSU și dezvoltarea posturilor de salvatori și pompieri în zonele rurale.

De menționat că, Programul de consolidare a serviciului salvatori și pompieri în localitățile rurale ale Republicii Moldova, aprobat prin HG nr. 202/2013 a expirat în anul 2020, însă, un alt document de politică publică, care să asigure continuitatea realizării obiectivelor propuse, actualmente nu există. Se accentuează că, din 73 de posturi existente, doar 45 au fost create în cadrul acestui program (din numărul total de 114 planificate). Inițiativa trebuie să continue, inclusiv și prin dezvoltarea la nivel local a strategiilor de gestionare a dezastrelor, bazate pe evaluarea riscurilor.

Dezvoltarea mecanismului de protecție civilă racordat la cerințele UE este o prioritate. În acest sens, directivele UE prevăd 17 module de protecție civilă, care fac parte dintr-un cadru de solidaritate, ce permite țărilor să se ajute reciproc în situații excepționale. Pentru a face parte din acest cadru, Republica Moldova trebuie să asigure compatibilitatea mecanismelor de protecție civilă și să dezvolte propriile module de reacție. În altă ordine de idei, se menționează că, activitatea IGSU constituie în proporție de 80% intervenții și doar în proporție de 20% prevenție. Prevenirea situațiilor excepționale se face prin derularea unor campanii informaționale țintite. Fără a diminua din importanța acestora, IGSU urmează să identifice și alte mecanisme de prevenție (analiza riscurilor, controlul conformității etc.), care sunt în mare parte absente.

La îndeplinirea obiectivului statului privind intervențiile operative de protecție a populației și a teritoriului, asigurarea funcționării stabile a economiei naționale și a apărării țării în situațiile de urgență/excepționale, în cazul apariției unor fenomene sociale sau economice, atentatelor teroriste, în scopul acordării ajutorului umanitar și contribuiri la stabilitate în sectoarele economiei naționale în cazul apariției unor disfuncționalități, precum și pentru organizarea apărării țării și asigurării necesităților de mobilizare pe timp de asediu și de război, rolul principal îi revine Agenției Rezerve Materiale (în continuare ARM) din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care în anul 2018, urmare reorganizării din autoritate administrativă subordonată Guvernului, a devenit autoritate administrativă în subordinea Ministerului Afacerilor Interne (HG nr. 219/2018).

Cu toate că domeniul este foarte important, acestuia nu i se acordă sprijinul financiar cuvenit, instituția confruntându-se cu un șir de probleme și dificultăți, cum ar fi: completarea sub nivel a rezervelor de stat (gradul de completare a unor poziții este de circa 1,6%); uzura fizică și morală avansată a stocurilor rezervelor de mobilizare; asigurarea stocurilor intangibile ale rezervelor de stat cu bunuri între 33,7 și 24,1%; lipsa bazelor proprii de păstrare a cerealelor și combustibilului; cadrul normativ deficitar privind mecanismul achizițiilor în/din rezervele de stat și de mobilizare, dar și cu probleme ce țin de procedura de încasare a datoriilor față de rezervele statului; finanțare deficitară etc.

Sursă: Datele statistice ale Agenției Rezerve Materiale

Deși, potrivit cadrului normativ, ARM asigură cu bunuri din rezervele de stat și de mobilizare nu doar populația, dar și așa autorități publice centrale de specialitate cum ar fi Ministerul Apărării (în continuare – *MA*), Ministerul Sănătății (în continuare – *MS*), Ministerul Economiei (în continuare – *ME*), Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (în continuare – *MIDR*), Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Serviciul Informații și Securitate și Ministerul Finanțelor (în continuare – *MF*), pe parcursul ultimilor ani completarea stocurilor cu bunuri este destul de deficitară: este efectuată numai din mijloacele financiare alocate suplimentar de Guvern, pentru bunurile eliberate în vederea înlăturării consecințelor calamităților naturale și din economia mijloacelor financiare, gestionate pe parcursul anului. De menționat că, din cauza subfinanțării, domeniul este capabil să acopere, practic, doar cheltuielile pentru păstrarea bunurilor din rezervele de stat și de mobilizare.

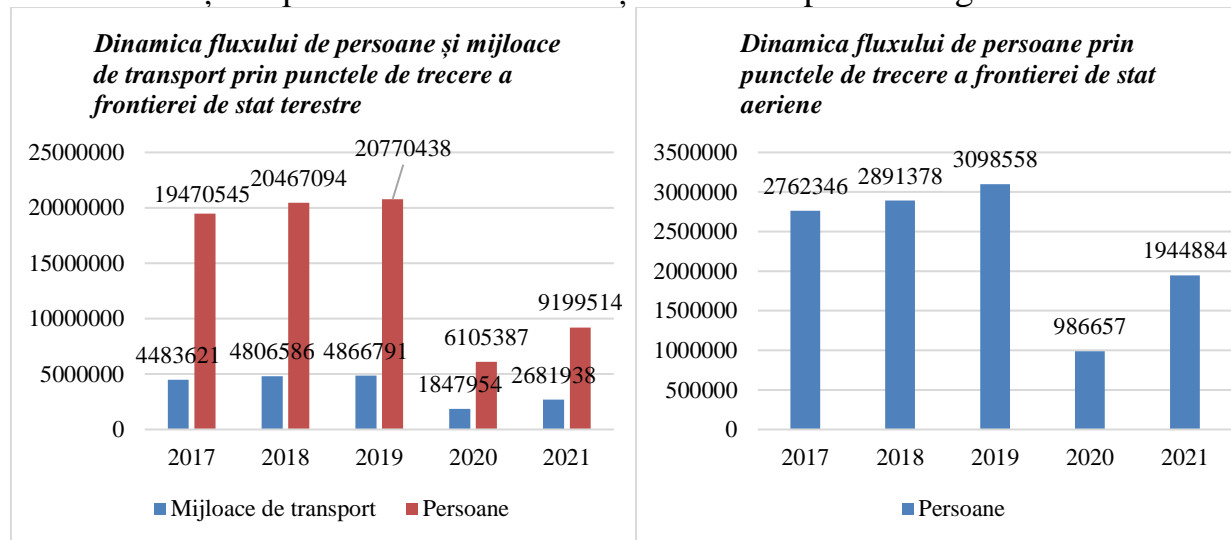
O problemă separată o constituie sortimentul și volumul de bunuri prevăzut de nomenclatoarele bunurilor din rezervele de stat și de mobilizare, care, urmare experiențelor acumulate din ultimii ani, necesită revizuire totală.

Subsidiar, și structura ARM, raportată la volumul și specificul de lucru, constituie un impediment în realizarea cu succes a sarcinilor trasate, și aceasta urmează a fi revizuită prin prisma aspectului funcțional și organizațional, având la bază mai multe analize, dar și rapoartele efectuate de către Serviciul de Informații și Securitate (în continuare – *SIS*) și Centrul național Anticorupție (în continuare – *CNA*) privind corectitudinea subordonării Agenției către Ministerul Afacerilor Interne, reieșind din particularitățile importante ale ARM în asigurarea strategică a securității naționale, complexitatea și conlucrarea directă cu alte entități publice, în cazul unor situații de criză imprevizibile, care pot afecta grav viața și sănătatea populației.

O concluzie la acest compartiment este că, riscurile în domeniul situațiilor de urgență și excepționale, condiționate inclusiv de efectele schimbărilor climatice, manifestate la nivel global, necesită abordări și intervenții sistematice pentru a diminua și reduce efectele acestora.

2.4. Managementul frontierei

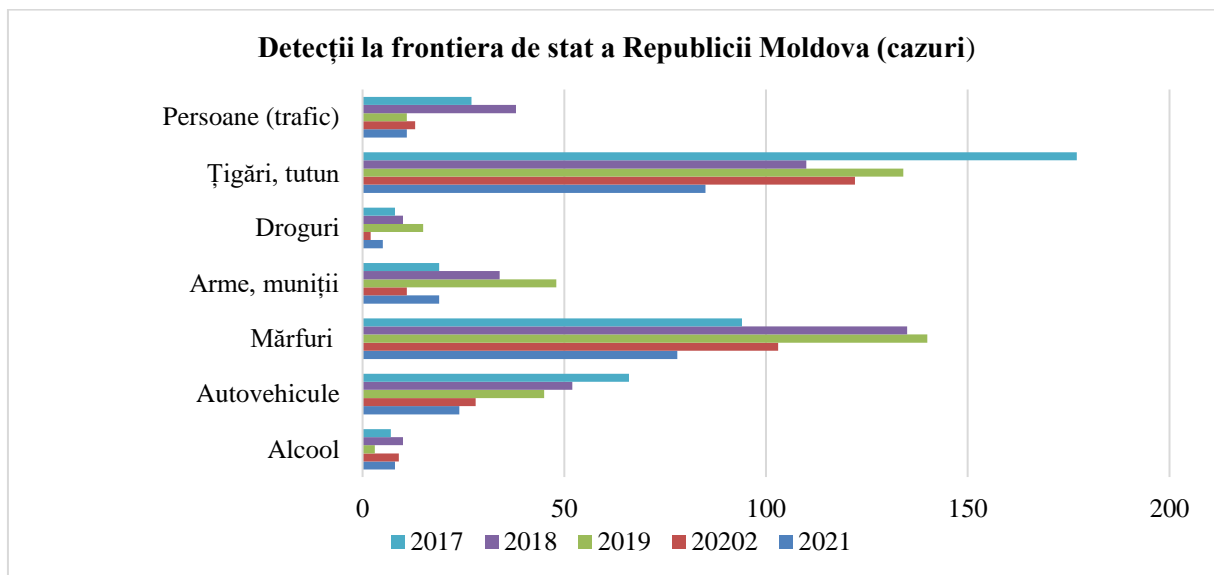
Anual, frontiera de stat a Republicii Moldova este traversată în ambele sensuri de circa 20 milioane de persoane și 5 milioane de autovehicule. Cazurile de refuz a intrării în țară a persoanelor și mijloacelor de transport înregistrate de Poliția de Frontieră sunt neînsemnate, în raport cu numărul total de traversări ale frontierei de stat. De remarcat că, deși numărul persoanelor și al mijloacelor de transport, care traversează frontiera de stat a scăzut semnificativ pe durata pandemiei, numărul contravențiilor a crescut exponențial din cauza nerespectării noilor restricții impuse în contextul situației sanitar-epidemiologice.

Sursa: Datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției de Frontieră

Cifrele expuse denotă faptul că, una din principalele sarcini ale Poliției de Frontieră constă în fluidizarea traficului transfrontalier astfel, încât persoanele să-și poată continua nestingherit călătoria, în timp minim necesar controlului la trecere. În acest sens, de către Inspectoratul General al Poliției de Frontieră (în continuare - IGPF) al Ministerului Afacerilor Interne se aplică următoarele normative: 2 minute pentru a documenta o persoană; 6 minute pentru a documenta un autoturism și sub 30 de minute pentru a documenta călătorii dintr-un autocar.

În raport cu călătorii de rea credință, rolul polițistului de frontieră este de ocrotitor al normelor de drept care, în procesul controlului, identifică ilegalitățile și după caz, aplică sancțiuni, monitorizează și sancționează încălcările regimului frontierei de stat.

Sursă: Datele statistice ale Inspectoratului General al Poliției de Frontieră

Un alt aspect relevant ține de funcționarea neîntreruptă a sistemelor de tehnologii informaționale, care facilitează controlul documentelor de călătorie. La „căderea” acestor sisteme, traficul la frontieră este blocat, iar deblocarea ține de viteza de repornire a sistemelor automatizate. Doar prin crearea unei infrastructuri adecvate la punctele de trecere și implementarea metodelor moderne de control al frontierei (implementarea ghișeului unic, programarea prealabilă etc.), dar și prin asigurarea funcționalității sistemelor automatizate de tehnologii informaționale, poate fi posibilă asigurarea fluidizării traficului.

De menționat că, în condițiile unui conflict nereglementat în perimetrul din regiunea transnistreană a țării, controlul efectiv al frontierei se efectuează pe segmentul de vest (cu România) și parțial pe segmentul de est (acolo unde hotarul cu Ucraina este controlat nemijlocit de autoritățile constituționale ale Republicii Moldova). Respectiv, existența unui segment de frontieră „deschis” pe frontiera de est, reprezintă o breșă de securitate, care reduce la minimum efectele combaterii transportului ilegal de mărfuri, valori și alte bunuri, precum și a migrației ilegale. Unica soluție viabilă privind rezolvarea acestei probleme, este implementarea conceptelor de control comun și a patrulării comune în punctele de trecere a frontierei de stat cu Ucraina. Implementarea conceptului controlului în comun pe segmentul central (regiunea transnistreană) al frontierei, a fost pilotată cu succes în format restrâns, în punctul de trecere a frontierei de stat „Pervomaisc-Cuciurgan”. La următoarea etapă, părțile urmează să asigure implementarea controlului comun, în volum deplin. Situație similară se atestă și la capitolul patrulării comune pe teritoriul Ucrainei a segmentului central (regiunea transnistreană) al frontierei comune, aceasta fiind implementată pe deplin doar pe segmentele de nord și sud, segmentul central al frontierei, rămânând neacoperit.

Urmare războiului din Ucraina, atât controlul, cât și patrularea în comun, au fost sistate din cauza riscului sporit pentru viața și sănătatea angajaților.

Se remarcă că, începând cu data de 24 februarie 2022, Republica Moldova se confruntă cu o criză de refugiați fără precedent. Refugiații din Ucraina ajung în Republica Moldova atât prin metode legale, cât și ilegale. O creștere bruscă a cazurilor de trecere ilegală a frontierei de stat se atestă în special din partea cetățenilor ucraineni, care nu pot emigra sub nici o formă legală, fiindu-le restricționată ieșirea din țară conform Legii marțiale.

De asemenea, în contextul acestui război, se atestă un risc și vulnerabilitate sporită privind criminalitatea transfrontalieră din partea lumii interlope. Totodată, se conturează amplificarea fenomenelor infracționale cum ar fi traficul ilicit de arme, muniții și substanțe explozive, organizarea migrației ilegale etc.

Riscurile și intervențiile în domeniul managementului frontierei sunt justificate de schimbările permanente ale mediului internațional de securitate. Din acest considerent, soluțiile propuse și intervențiile planificate, trebuie să creeze pârgii solide de gestionare adecvată a frontierelor pentru a contracara migrația ilegală, criminalitatea transfrontalieră, traficul de ființe umane, traficul ilicit de mărfuri, bunuri, droguri și armament.

2.5. Migrație și azil

Cu referire la străinii care vizitează Republica Moldova, rolul statului constă în gestionarea eficientă a proceselor de migrațiune și asigurarea realizării posibilităților de utilizare a migrației în scop de dezvoltare, dar și în minimizarea efectelor negative ale migrației asupra proceselor demografice, economice, ordinii publice și securității naționale.

Mai mult, ținând cont de amploarea fluxurilor de migrațiune, gestionarea eficientă a proceselor de migrațiune a fost una din principalele condiționalități ale UE, în acordarea regimului liberalizat de vize pentru cetățenii RM în statele UE, precum și în cadrul activităților Acordului de Asociere (în continuare - AA) cu UE.

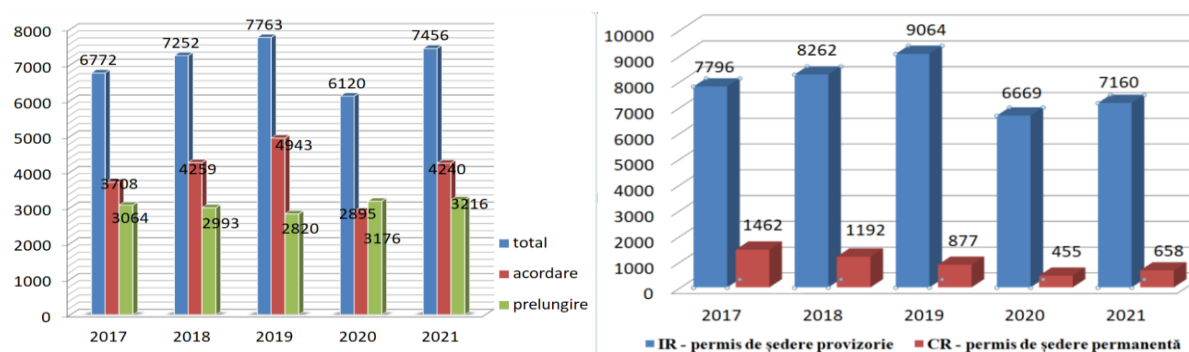
Biroul Migrație și Azil (în continuare - BMA) al Ministerului Afacerilor Interne, individual, sau în comun cu alte autorități, asigură realizarea etapelor principale de gestionare a fluxurilor de migrațiune, în deosebi cele ce țin de imigrarea străinilor: admisia și acordarea străinilor a dreptului de ședere în Republica Moldova; combaterea șederii ilegale a străinilor; asigurarea măsurilor coercitive în raport cu străinii, care au încălcat regimul de ședere; îndepărtarea de pe teritoriul țării a străinilor care prezintă pericol pentru ordinea publică sau securitatea statului; acordarea protecției temporare străinilor; coordonarea activităților ce țin de integrarea străinilor, asigurarea evaluărilor privind necesitățile acestora până la integrarea definitivă/naturalizarea acestora; evidența străinilor ce traversează regiunea transnistreană; alte activități ce influențează procesele de migrațiune.

Modificările esențiale ale cadrului normativ în perioada anilor 2018-2019, au influențat substanțial gestionarea per-ansamblu a proceselor de migrațiune.

Totodată, se atestă o dinamică ascendentă a numărului de străini, cu excepția anului 2020 când, din cauza pandemiei globale, numărul călătorilor în scopuri neesențiale s-a redus.

Deși, aflarea temporară (până la 90 zile) pe teritoriul Republicii Moldova este liberă pentru străinii din circa 151 state (statele din zona Schengen, CSI și altele¹⁴) numărul de solicitări pentru obținerea dreptului de ședere provizorie a crescut de la 6772 în 2017 până la 7456 în 2021.

Numărul total de solicitări soluționate

Sursă: Datele statistice ale Biroului Migrație și Azil

Totodată, BMA monitorizează străinii aflați provizoriu în Republica Moldova pe perioada valabilității vizei, sau pentru o perioadă de până la 3 luni, numărul total al acestora oscilând până la 100 mii de persoane anual.

Tendință ascendentă s-a conturat în anii 2017-2021 și în partea, ce ține de numărul de imigranți sosiți în scop de muncă, studii, reîntregirea familiei etc. de la 3708 în anul 2017 - până la 4240 în anul 2021. Această tendință, de asemenea, curbată în anul 2020, s-a produs pe fundalul liberalizării importului forței de muncă. Dacă anterior, munca străinilor era permisă doar în circumstanțe excepționale (lipsa calificărilor solicitate pe piața internă), începând cu anul 2018, dreptul străinilor la muncă poate fi obținut și în baza cererii depuse de angajator.

De menționat că, în Moldova educația devine tot mai atractivă pentru străini. Conform datelor statistice, în anul de studii 2019/2020, numărul studenților străini a constituit 4,6 mii persoane, cu 0,5 mii studenți mai mult decât în anul de studii 2018/2019. Fiecare al doilea student străin își face studiile în domeniul sănătate. Ponderea cea mai mare revine studenților veniți din România (40,1%), Israel (35,6%), India (12,1%), Ucraina (2,6%), SUA (1,7%) și Turcia (1,4%)¹⁵.

În baza informațiilor colectate privind studenții din alte țări, la începutul anului de studii 2021/2022, numărul studenților străini a constituit 5,2 mii

¹⁴ Conform datelor MAEIE accesibile aici.

¹⁵ BNS, Activitatea instituțiilor de învățământ superior în anul de studii 2019/20, <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6547>

persoane, fiind în creștere cu 13,0% comparativ cu anul de studii precedent. Ponderea cea mai mare revine studenților din România (51,6%, fiind în creștere cu 5,4 p.p. față de anul de studii 2020/2021), Israel (19,1%, în descreștere cu 9,5 p.p.), India (13,4%, în creștere cu 0,2 p.p.) și Ucraina (7,9%, în creștere cu 5,5 p.p.)¹⁶.

La acest compartiment, va continua procesul de încurajare și consolidare a recunoașterii calificărilor și a competențelor profesionale ale migranților, aflați în situație de ședere legală, promovând pe diferite platforme (sesiuni de informare) condițiile de intrare, ședere și ieșire din Republica Moldova.

Conform datelor Agenției Servicii Publice (în continuare ASP)¹⁷, numărul străinilor documentați cu permise de ședere valabile, la data de 31.12.2021, a constituit 18874 persoane, dintre care: 6476 dețineau permise de ședere permanentă și 12398 – permise de ședere provizorie. Străinii documentați se bucură de aceleași drepturi și obligații ca și cetățenii Republicii Moldova, cu excepțiile stabilite de cadrul normativ.

În același timp, în Registrul de stat al populației erau luate la evidență 1909 persoane cu statut de apatrid, 1434 persoane cu cetățenia nedeterminată și 6939 persoane cu pașaport de tip sovietic (modelul anului 1974).

Biroul migrație și azil, anual, întreprinde circa 5500 de acțiuni de depistare și combatere a delincvențelor comise de către persoanele străine, aflate pe teritoriul țării și numărul acestora este destul de impunător. Majoritatea contravențiilor (85%) revin încălcării termenului de ședere în RM, restul (15%) reprezentând contravențiile privind munca nedeclarată a străinilor. Pe marginea constatărilor efectuate de ofițerii BMA, anual sunt pornite 40 de cauze penale.

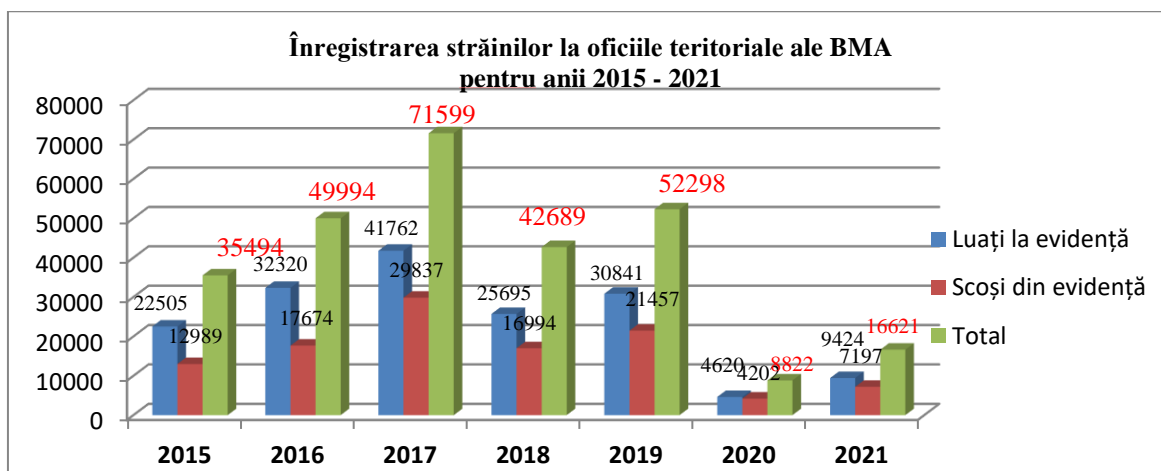
Pentru prevenirea imigrării necontrolate, drept rezultat al liberalizării admisiei și documentării unor categorii de străini, în cadrul BMA a fost creată o subdiviziune specializată pentru monitorizarea fluxurilor de migrațiune, care include 6 oficii teritoriale amplasate în perimetrul punctelor interne de control vamal, în apropierea regiunii transnistrene. Subdiviziunea respectivă asigură înregistrarea străinilor intrați din/prin Ucraina în Republica Moldova prin regiunea transnistreană (nu se referă la populația din această regiune).

Chiar și așa, numărul străinilor intrați în țară, în lipsa unui control efectiv de către autoritățile de drept, rămâne a fi unul mare. În majoritatea cazurilor, străinii intrați prin teritoriul regiunii transnistrene, au aceleași motive de a se afla în Republica Moldova, ca și străinii scutiți de viză sau titularii drepturilor de ședere.

De menționat, că numărul de străini începând cu anul 2015 este în continuă creștere, în top fiind anul 2017 (71599 persoane), excepție făcând anii pandemici 2020-2021.

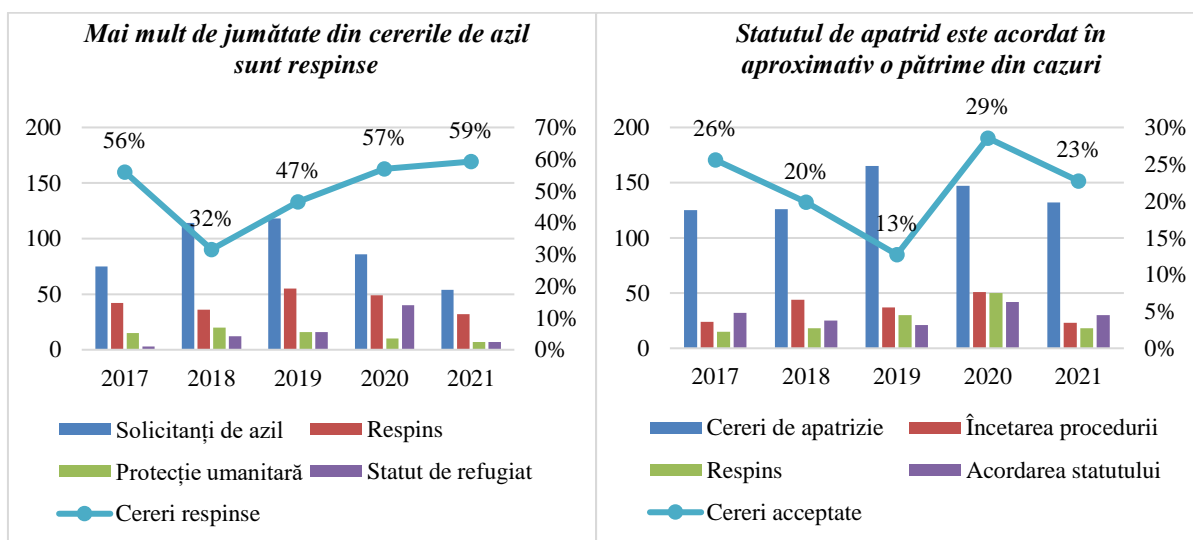
¹⁶ BNS, Activitatea instituțiilor de învățământ superior în anul de studii 2021/22 , <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=7227>

¹⁷ http://bma.gov.md/sites/default/files/sites/default/files/atasamente/comunicate/anuarul_statistic_2021.pdf

Sursă: Datele statistice ale Biroului Migrație și Azil

Republica Moldova, prin intermediul BMA, acordă protecție străinilor care sunt persecutați la ei în țară sau care, din cauza circumstanțelor, au rămas fără protecție din partea unui stat. În medie, circa 100 de solicitări de azil și circa 140 de cereri de apatridie sunt înregistrate anual.

Sursă: Datele statistice ale Biroului Migrație și Azil

Acordarea statutului de refugiat, beneficiar al protecției umanitare sau de apatrid, este subiectul unei proceduri minuțioase de verificare a circumstanțelor de fapt, lucru foarte dificil în lipsa unor acorduri bilaterale de readmisie¹⁸. În consecință, mai mult de jumătate din cererile de azil sunt respinse, iar statutul de apatrid se acordă în aproximativ o pătrime din cazuri. Solicitanții de azil și apatridie sunt amplasați la Centrul de cazare din momentul depunerii cererii,

¹⁸ În prezent, Republica Moldova are semnate 13 acorduri privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală (Comunitatea Europeană, Confederația Elvețiană, Regatul Danemarcei, Regatul Norvegiei, Macedonia, Serbia, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Turcia, Albania, Georgia, Kazahstan, Ucraina) și 23 Protocoale adiționale. Totodată un accent deosebit se pune și pe negocierea acordurilor noi inițiate în ultimul timp cu încă 6 state (Armenia, Azerbaidjan, Uzbekistan, Turkmenistan, Federația Rusă, Kîrgîzstan).

beneficiind, pe durata șederii, de servicii de consiliere juridică și psihologică. La solicitare, oricare din imigrații aflați în Republica Moldova, poate beneficia de servicii de integrare: cursuri de limbă română, orientare profesională, acces la realizarea drepturilor etc. În perioada anilor 2020-2021 au fost operate un șir de modificări la cadrul legal privind integrarea străinilor. S-a ajustat cadrul național la directivele UE, fiind pus accentul pe creșterea rolului statului în promovarea procesului de integrare prin informare diversificată, crearea oportunităților de autoîntreținere, creșterea rolului angajatorului în procesul de integrare, promovarea diversității culturale, asigurarea realizării drepturilor etc.

Volumul de lucru al BMA a crescut simțitor o dată cu asumarea de către Republica Moldova a unor angajamente, reieșind din regimul liberalizat de vize cu țările din spațiul Schengen, în anul 2014, și continuă să crească sub presiunea tendințelor demografice. Actualmente, BMA prestează 37 de servicii care, reieșind din numărul de beneficiari, creează un volum de lucru pentru 38 de operatori de primă linie, inclusiv 25 operatori la serviciile de documentare (ghișeul unic), 1 operator la centrul de apel, 5 operatori pentru consilierea imigranților și 7 operatori pentru evidența străinilor intrați pe teritoriul Republicii Moldova prin segmentul central (transnistrean) al frontierei moldo-ucrainene necontrolat de autoritățile constituționale ale Republicii Moldova. Cu toate acestea, efectivul - limită al BMA a rămas neschimbat din anul 2014, operatori la serviciile de documentare fiind în număr de 16, iar funcțiile auxiliare (serviciul tehnologii informaționale, serviciul juridic, consiliere și reprezentanță în instanța de judecată, logistică, relații cu publicul etc.) lipsesc cu desăvârșire.

În aceste condiții, funcțiile BMA se exercită într-un regim anormal și în detrimentul calității funcțiilor de bază.

Lacune evidente instituționale și de insuficiență a resurselor umane, au fost scoase în evidență de criza de migrațiune, provocată de războiul dintre Ucraina și Rusia, întreg efectivul BMA fiind antrenat în regim intensiv de muncă (24/24 ore), pentru documentarea corespunzătoare a străinilor, stabilirea statutului juridic al migranților, recepționarea și înregistrarea cererilor de azil, eliberarea actelor de identitate provizorii, efectuarea activităților de cazare în cadrul centrelor provizorii pe o durată de până la 72 ore,¹⁹ asigurarea evidenței persoanelor cazate, asigurarea procedurii de relocare a refugiaților în țările care și-au manifestat intenția de a primi un anumit număr de refugiați din Ucraina, precum și asigurarea altor activități specifice domeniului de competență.

Astfel, în perioada de 24.02. – 31.07.2022, în centrele provizorii create (Palanca, Calarașovca, Giurgiulești), au fost înregistrați 9629 străini, 6164 fiind cazați, totodată fiind preluate și 8460 cereri de azil, dintre care 7469 cereri de azil de la cetățenii ucraineni.

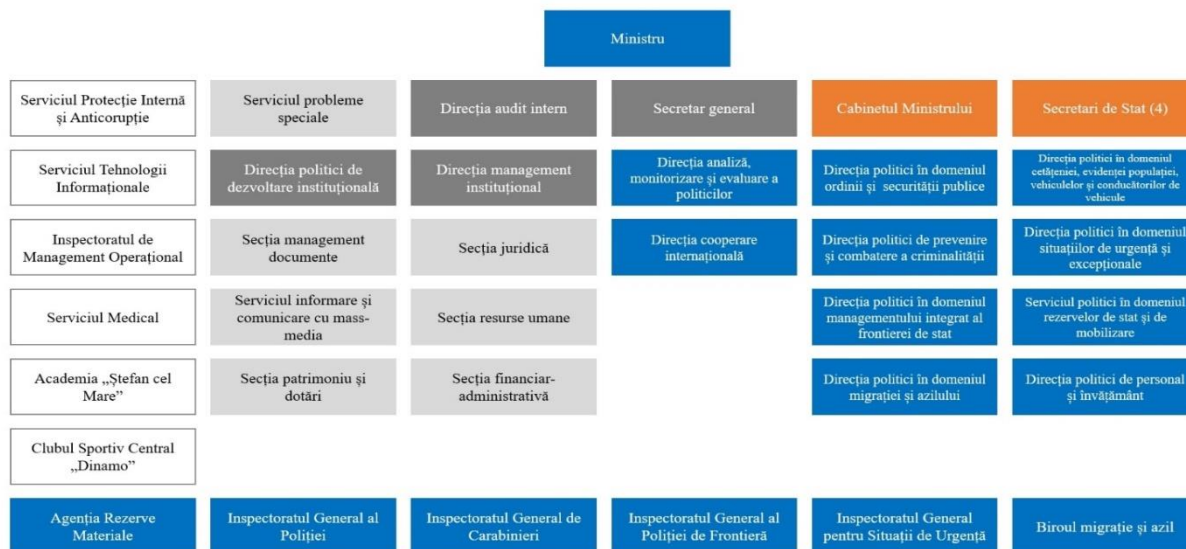
¹⁹ În contextul instituirii stării de urgență în Republica Moldova în legătură cu declanșarea conflictului armat din Ucraina, începând cu data de 24.02.2022, prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.78 din 24.02.2022 au fost instituite două Centre provizorii de gestionare a situației de criză în cazul unui aflax sporit de străini pe teritoriul Republicii Moldova, cu amplasarea în localitățile Palanca, r-nul Ștefan Vodă și satul Calarașovca, r-nul Ocnița, responsabili desemnați de Centre au fost desemnați angajații BMA.

O concluzie la acest compartiment este că, migrația reprezintă un proces multidimensional, generator de probleme și riscuri complexe. Schimbările la nivelul fluxurilor de migrație, mai ales în perioadele de criză, au efecte majore asupra mediului economic, social și politic, atât pentru țările de origine, cât și pentru țările de destinație ale migranților. Astfel, luând în considerare efectele și complexitatea migrației, sunt necesare intervenții susținute și o implicare integrată a tuturor actorilor relevanți la nivel național, pentru a asigura gestionarea corespunzătoare a fenomenului dat.

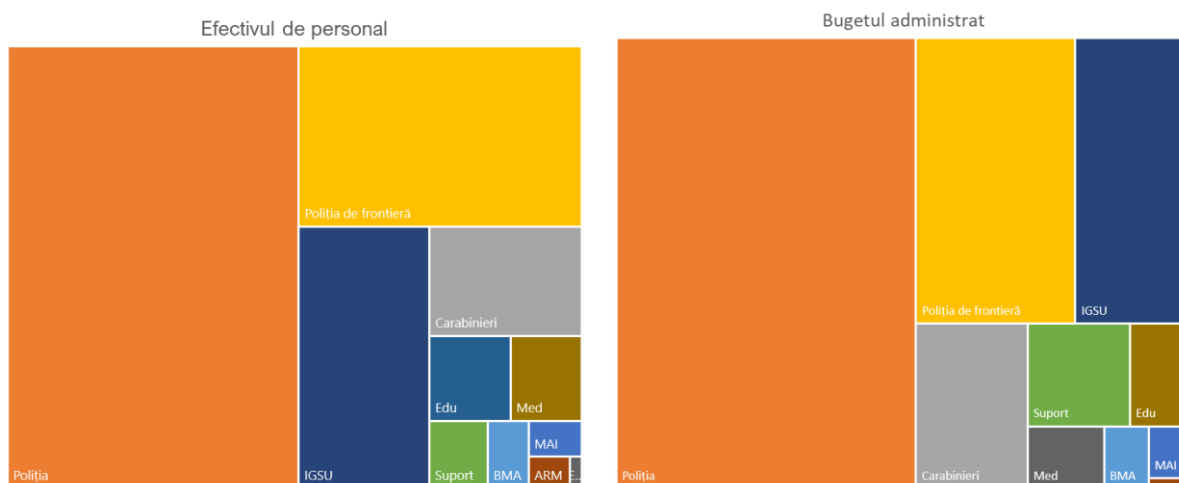
2.6. Formare profesională, integritate și digitalizare

Din punct de vedere instituțional, domeniul afacerilor interne este format din 13 subiecți de drept conduși de Ministerul Afacerilor Interne și include 6 autorități administrative pe sub-domeniile de competență (poliția, carabinierii, poliția de frontieră, situații excepționale, migrație și azil, rezerve materiale) și 6 subdiviziuni specializate (protecție internă și anticorupție, management operațional, tehnologii informaționale, serviciu medical, formarea profesională, club sportiv). Aparatul central al Ministerului Afacerilor Interne este dedicat elaborării și monitorizării politicilor din domeniile de competență. De menționat că, structura organizatorică actuală este rezultatul unei cristalizări a domeniilor de competență, care s-a produs într-o perioadă lungă de timp. La origini, Ministerului Afacerilor Interne era oarecum sinonim cu organele de poliție, căruia i s-au adăugat treptat competențe congruente misiunii de protecție a persoanei și de asigurare a ordinii publice. În această ordine de idei, autoritățile independente din punct de vedere instituțional - Departamentul Situații Excepționale (2005), Departamentul Trupelor de Grăniceri, ulterior Serviciul de Grăniceri (2012) și Agenția Rezerve Materiale (2018), au fost reorganizate și trecute în subordinea Ministerului Afacerilor Interne. În același timp, în baza analizelor funcționale, pe intern, s-au efectuat multiple reorganizări ale aparatului central al Ministerului Afacerilor Interne și instituțiilor subordonate. Astfel, subdiviziunile Protecție Internă și Anticorupție, Tehnologii Informaționale, Managementul Operațional au fost detașate de aparatul central al ministerului și constituite ca entități aparte.

Organigrama Ministerului Afacerilor Interne

Din punct de vedere al resurselor umane și financiare, domeniul afacerilor interne dispune de un efectiv-limită de personal de 18178 angajați (inclusiv 400 angajați ai Serviciului Medical (în continuare - *SM*) și 413 angajați ai Academiei „Ștefan cel Mare” (în continuare - *AȘM*) și un buget 3 095 800,1 mii lei, dintre care 2 844 229,9 mii lei aparțin sectorului Ordine Publică și Securitate, celelalte fiind gestionate de Ministerul Afacerilor Interne, din contul altor programe bugetare (Protecția Mediului – 5082,9 mii lei, Ocrotirea Sănătății – 105032,3 mii lei, Învățământ – 86100,4 mii lei și Protecția socială – 158,0 mii lei). Atât sub aspectul resurselor umane, cât și al celui financiar, aproximativ jumătate din efectivul - limită și buget revin IGP (51%), urmat de IGPF (20% din efectiv, 17% din buget), IGSU (13% din efectiv și buget) și IGC (7% din efectiv și buget).

Sursă: Bugetul executat și efectivul-limită, situația din anul 2021

În pofida celor enunțate, se remarcă următoarele: 1. sub aspectul reorganizării, structura organizațională a instituțiilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne prezintă în continuare o serie de deficiențe (nu sunt delimitate competențele în domeniul menținerii ordinii publice între poliție și carabinieri;

nu este justificată detașarea managementului operațional de aparatul central al ministerului; nu sunt elucidate competențele ministerului în raport cu rezervele statului); 2. din perspectiva numărului de angajați, menținerea moratorului asupra completării funcțiilor vacante din efectivul limită, nu permite utilizarea pleneră a resurselor umane (inspectoratele teritoriale de poliție exercită funcțiile de menținere a ordinii publice din contul altor obligațiuni de serviciu; funcțiile de suport ale activității BMA nu sunt prevăzute cu state de personal, iar volumul de lucru pentru documentarea imigranților depășește capacitatea operațională a biroului) și 3. din punct de vedere al alocațiilor bugetare pentru siguranța și ordinea publică, există un deficit cronic de fonduri pentru realizarea eficientă a funcțiilor de bază (nivelul de salarizare al angajaților din domeniul afacerilor interne menține riscul coruptibilității; fondul de salarizare nu permite stimularea performanței individuale și colective; nivelul de dotare cu tehnică și echipament specializat; dezvoltarea și interoperabilitatea sistemelor informaționale și asigurarea contractării specialiștilor în subdiviziunile poliției, salvatorilor și pompierilor și a altor unități este mult sub nivelul exigențelor).

Reieșind din cele expuse, se va face referință la acele aspecte transversale, care vizează activitatea tuturor instituțiilor din domeniul administrat de Ministerul Afacerilor Interne și anume: i). managementul resurselor umane în domeniul afacerilor interne; ii). capacitatea sistemului de a menține un corp de angajați integri și incoruptibili și iii). gradul de digitalizare a serviciilor prestate în domeniul afacerilor interne și managementului tehnologiilor informaționale și a comunicațiilor electronice.

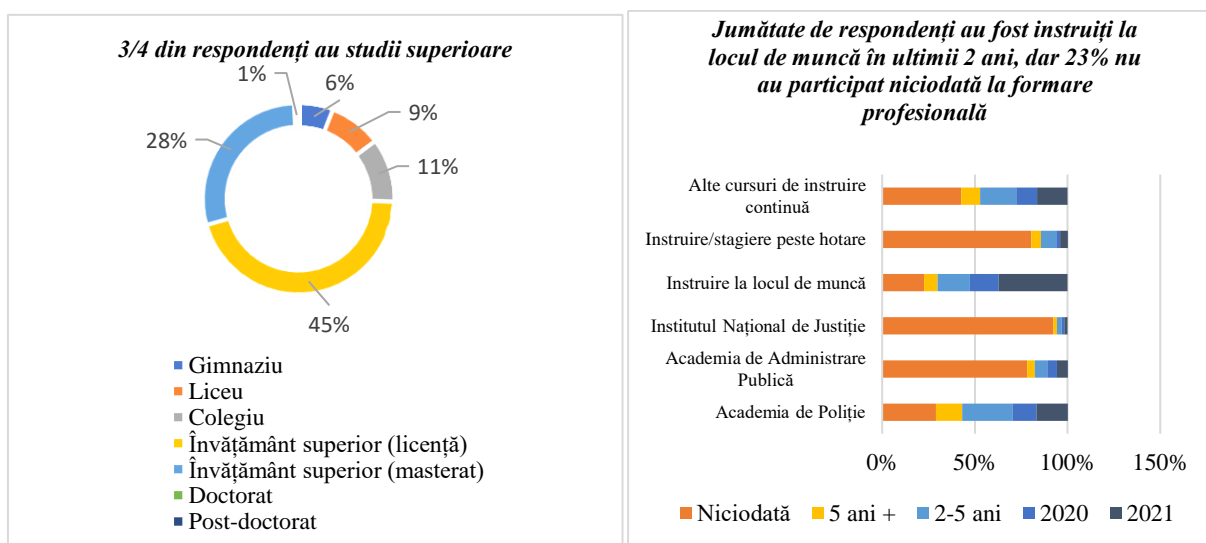
Efectivul-limită al aparatului central al Ministerului Afacerilor Interne, autorităților administrative și instituțiilor din subordinea ministerului, este constituit din 8 628 (46%) ofițeri; 7 928 (44%) subofițeri, 1 487 (8,6%) salariați civili și 167 (1,2%) funcționari publici, iar numărul funcțiilor vacante pe întreg sistemul Ministerului Afacerilor Interne la data de 31.12.2021 constituia 2 146 de unități sau 11,8% din efectiv (2 029 de unități sub moratoriu).

Rata de fluctuație, per ansamblu constituie 54% din angajați, motivele fiind: salariul nesatisfăcător; lipsa posibilităților de creștere în carieră într-un termen la care se așteaptă angajatul; mediul de muncă cu risc sporit pentru viață și sănătate; supra-solicitarea la locul de muncă etc.

Ținând cont de faptul că, fluctuația de personal se referă în mare parte la personalul cu o vechime în muncă de până la 5 ani, necesitatea de angajare, în special în funcțiile cu statut special, persistă continuu.

În același timp, sondajul angajaților din domeniul afacerilor interne, efectuat în anul 2021 denotă faptul că, 74% din numărul de angajați intervievați, au studii superioare – cel puțin licență. Ceilalți 26%, au absolvit gimnaziul, liceul sau colegiul. Instituția de învățământ, care în mod tradițional asigură cu cadre sistemul afacerilor interne, este Academia „Ștefan cel Mare”. Disciplinele de licență în cadrul Academiei sunt dreptul și administrarea publică, pe care Academia le acoperă la fel ca și orice altă instituție de învățământ superior.

Totuși, din punct de vedere instituțional, AȘM este o instituție din subordinea Ministerului Afacerilor Interne care, spre deosebire de alte instituții de învățământ superior, nu beneficiază de regimul de autogestiune financiară. Sustenabilitatea financiară a instituției se asigură prin dotările pentru studenții „bugetari” (615 absolvenți în ultimii 5 ani) care, în schimbul învățământului gratuit, se obligă să lucreze cel puțin 5 ani în sistemul afacerilor interne. Pe de altă parte, pentru a accede la profesia de polițist, sunt suficiente cursurile de formare inițială pe o durată de patru luni. O particularitate a formării profesionale în domeniul poliției este că, absolvenții cursului sunt angajați ai sistemului afacerilor interne încă din momentul înmatriculării, iar la absolvire primesc gradul de ofițeri.

Sursă: Chestionarul angajatului Ministerului Afacerilor Interne (2021)

Situația descrisă mai sus conduce la următoarea anomalie: deși, în scopul exercitării funcțiilor de serviciu pentru un anumit contingent de angajați (agenți de circulație, pompieri), gradul de ofițer nu reprezintă o condiție de accesare în profesie, sistemul produce în mod mecanic un excedent de ofițeri, strangulând cererea pentru cursurile de formare profesională pentru subofițeri. Mai mult ca atât, cererea mică pentru cursurile de formare profesională este suprimată și de cerințele înalte la admitere impuse de comisia medicală. În consecință, din 430 de studenți de perspectivă doar 150 sunt considerați apti să se înmatriculeze, ceea ce se răsfrânge negativ asupra mediei academice la admitere. Cu referire la studiile superioare, există un vacuum în ceea ce privește formarea profesională a ofițerilor de investigație și a criminaliștilor.

O altă particularitate a sistemului afacerilor interne ține de faptul că, la modul practic, aproape fiecare instituție subordonată Ministerului Afacerilor Interne, dispune de propriul său centru de instruire: în domeniul poliției există Centrul Integrat de Pregătire pentru Aplicarea Legii (parte din AȘM); în domeniul asigurării ordinii publice există Centrul de Instrucție subordonat IGC; în domeniul poliției de frontieră funcționează Centrul de Excelență în Securitatea

Frontierei; în domeniul situațiilor excepționale există Centrul republican de instruire (cu statut de direcție). Ținând cont de mobilitatea personalului în cadrul sistemului afacerilor interne, apare întrebarea, dacă acest nivel de specializare a centrelor de instruire, este congruent cu cerințele sistemului.

„Toleranța zero” față de fenomenul corupției în rândul personalului, constituie o prioritate pentru Ministerul Afacerilor Interne. Cu toate acestea, datele Barometrului Opiniei Publice²⁰ (sondaj național realizat bianual în Republica Moldova de circa 20 de ani) din luna iunie a anului 2021, arată tendința negativă a gradului de încredere a respondenților în poliție, atestându-se o diminuare cu aproximativ 10%: de la 41% în octombrie 2020²¹ la 30,9% în iunie 2021.

Persistența corupției în sistemul afacerilor interne, este confirmată și de studiile și evaluările desfășurate intern, în special de analiza cauzelor penale pornite în privința personalului Ministerului Afacerilor Interne în perioada anilor 2019 - 2021.

Analiza cazurilor de corupție, începând cu anul 2019,²² instrumentate atât de Procuratura anticorupție, cât și de CNA și Serviciul protecție internă și anticorupție al Ministerului Afacerilor Interne (în continuare - SPIA), demonstrează următoarea distribuție a infracțiunilor de corupție, în sistemul afacerilor interne.

Categoria infracțiunii	2019	2020	2021
Corupere pasivă (art.324 CP)	53	60	80
Abuz de putere (art.327 CP)	30	12	9
Trafic de influență (art.326 CP)	23	15	13

Analiza datelor expuse, remarcă o înrăutățire a situației, în partea ce ține de comiterea infracțiunilor de corupere pasivă, de la 30,63% în anul 2019, la 35,92% în anul 2020 și la un procentaj de 38,83%, înregistrat în anul 2021.

De asemenea, din perspectiva subiecților infracțiunilor și apartenenței lor departamentale s-a atestat că, instituția cu cel mai înalt nivel de risc este Inspectoratul Național de Securitate Publică (în continuare - INSP) al IGP.

Totodată, numărul în creștere a cazurilor de corupere înregistrate se datorează și implicării active în documentarea unor astfel de cazuri, de către autoritățile anticorupție, inclusiv și de către subdiviziunea specializată - SPIA.

În același timp, s-au diminuat cazurile de trafic de influență (art. 326 CP) și abuz de putere (art. 327 CP), care reprezintă 17,34% (6,93% pentru anul 2020 și 5,2% pentru anul 2021) și, respectiv, 13,29% (8,38% pentru anul 2020 și 6,31% pentru anul 2021). Evaluările interne arată că, funcția și postul în care își desfășoară activitatea un funcționar public, influențează cel mai mult gradul de vulnerabilitate la corupție.

²⁰ <https://ipp.md/2021-07/barometrul-opinii-publice-iunie-2021/>;

²¹ https://ipp.md/wp-content/uploads/2020/10/BOP_10.2020.pdf;

²² Date statistice privind cauze penale intentate în privința personalului Ministerului Afacerilor Interne prezentate de către SPIA al Ministerului Afacerilor Interne (anul 2019-2021).

Analizele efectuate au identificat tendința tot mai accentuată a angajaților INSP, de a folosi situația de serviciu în interes personal și material, fiind prejudiciat interesul public și drepturile cetățenilor.

Urmare implementării Planului sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul asigurării ordinii publice pentru anii 2018-2020, nivelul de realizare și impactul acțiunilor anticorupție au fost estimate drept satisfăcătoare, însă, în pofida eforturilor depuse de către Ministerul Afacerilor Interne, pentru consolidarea climatului de integritate instituțională, mai rămân multiple probleme care urmează a fi rezolvate.

Performanța instituțiilor din sistemul afacerilor interne depinde într-o măsură majoră de accesul instantaneu la bazele de date în format electronic și de comunicațiile electronice securizate. De asemenea, la exercitarea atribuțiilor de serviciu, angajații subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne apelează la bazele de date externe, inclusiv a celor gestionate de procuratură, anticorupție, probațiune, penitenciare, vamă și, într-un sens mai larg - la resursele informaționale de bază (Registrul de stat al populației, Registrul de stat al unităților de drept, Registrul de stat al vehiculelor) și alte resurse informaționale de stat.

Estimativ, există cel puțin 16 registre accesate de angajații sistemului afacerilor interne, care sunt gestionate de actori externi. La acestea se adaugă și sistemele informaționale automatizate (în continuare - SIA), gestionate nemijlocit de autoritățile administrative subordonate Ministerului Afacerilor Interne, inclusiv Serviciul Tehnologii Informaționale (în continuare - STI), în calitate de instituție specializată de suport, care gestionează sistemele informaționale – cheie atât pentru activitatea Ministerului Afacerilor Interne, cât și pentru alte organe de drept, precum: Registrul Informației Criminalistice și Criminologice (RICC); Registrul de evidență a contravențiilor, a cauzelor contravenționale și a persoanelor care au săvârșit contravenții, Registrul Accidentelor Rutiere (RAR); Registrul de stat al armelor (RSA); Sistemul automatizat de supraveghere a circulației rutiere "Control Trafic" și Registrul Dactiloscopic (RD). În cadrul IGPF se utilizează sistemul informațional integrat al poliției de frontieră, iar în cadrul BMA - sistemul informațional automatizat „Migrație și Azil”.

Cu toate acestea, pentru exercitarea eficientă a competențelor autorităților și instituțiilor din sistemul afacerilor interne în domeniul TIC, una din priorități constă în integrarea sistemelor informaționale deținute cu platforma de interoperabilitate (MConnect) care va asigura efectuarea unui schimb operativ de date cu alte resurse informaționale de stat, dar și condiții tehnice necesare realizării schimbului de date (conform cerințelor Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate și Hotărârii Guvernului nr. 211/2019 privind platforma de interoperabilitate (MConnect)).

O vulnerabilitate sistemică ține de faptul că, în majoritatea absolută a cazurilor (circa 90%), soluțiile tehnice sunt elaborate de proiectanți externi, care

contractual se obligă să asigure menținerea și deservirea SIA implementate. Preferabil ar fi ca soluțiile respective să fie livrate către instituțiile din sistemul afacerilor interne împreună cu cheile de acces, astfel încât Ministerul Afacerilor Interne să poată asigura cu forțe proprii menținerea și dezvoltarea SIA. Estimativ, contractarea directă a unei echipe de specialiști în domeniul TIC ar permite economisirea a 2/3 din bugetul Ministerului Afacerilor Interne destinat serviciilor de mentenanță, precum și o protecție mai bună a datelor.

Referitor la segmentul prestării serviciilor publice și gestionării sistemelor informaționale, în prezent Nomenclatorul integrat al serviciilor publice administrative²³ cuprinde 688 de servicii, dintre care 62 (9% din numărul total de servicii) sunt prestate de instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne. Din ele, către finele anului 2021, doar 13 servicii erau digitalizate, altfel zis - pot fi accesate on-line.

Concomitent, ghișeul unic al actelor permissive emise de instituțiile publice din Republica Moldova, cuprinde 130 de licențe, certificate și autorizații, printre care 9 se eliberează de Ministerul Afacerilor Interne (serviciile de pază și securitate, autovehicule speciale și regimul de utilizare a armelor).

Ca concluzie pe domeniul respectiv se menționează că, implementarea pe termen lung a sistemului de servicii TIC propus, va aduce beneficii atât întreg domeniului afacerilor interne, cât și cetățenilor țării, persoanelor străine aflate pe teritoriul Republicii Moldova, mediului de afaceri etc.

În context, viitorul sistem de servicii TIC va maximiza utilizarea datelor și serviciilor guvernamentale prestate în beneficiul cetățenilor; va oferi oportunități și posibilități de digitalizare la nivel național, prin adoptarea unei arhitecturi instituționale adaptate la standardele informaticii și securității cibernetice.

3. VIZIUNEA

Viziunea de dezvoltare strategică a sistemului afacerilor interne către anul 2030, este aliniată la Agenda 2030 de dezvoltare durabilă și prevede asigurarea unui sistem de drept democratic și funcțional, bazat pe drepturile universale ale omului, demnitatea umană, aplicarea legii, protejarea interesului legitim al cetățeanului și prestarea serviciilor de calitate. Aceste deziderate vor asigura reducerea violenței în familie și în societate; reducerea vulnerabilităților în fața amenințărilor și a riscurilor de toate tipurile; sporirea securității funcționării infrastructurilor și sistemelor critice astfel, încât cetățenii, indiferent de vârstă, gen, etnie sau religie, să se simtă protejați și în siguranță, unde să-și poate realiza pe deplin potențialul uman.

Pentru a-și atinge obiectivele propuse până în anul 2030, Ministerul Afacerilor Interne se va concentra pe prestarea unor servicii de calitate cetățenilor, devenind un furnizor de securitate regională, prin introducerea în activitatea cotidiană a conceptului de securitate europeană, care va reduce oportunitățile de

²³ Nomenclatorul integrat al serviciilor publice administrative și a Listei evenimentelor de viață asociate acestora, HG nr. 670/2020.

evoluare a coridoarelor de import-export a criminalității, accentul fiind pus și pe dezvoltarea relațiilor de cooperare internațională în acest sens.

De asemenea, în perioada dată, elementul central pentru Ministerul Afacerilor Interne îl va constitui transformarea individuală (a angajatului), care se va axa pe indicatorul-cheie de performanță (KPI) pentru a măsura integritatea, etica și conduita profesională a angajaților; pe re-proiectarea pregătirii profesionale și a specializării personalului pe tot parcursul activității, asigurarea condițiilor de muncă decentă pentru toți, crearea unor pachete motivaționale variate și o protecție socială echitabilă, care să contribuie la creșterea performanței angajaților, dezvoltarea unor grupuri-țintă, scopul cărora îl va constitui managementul transversal bazat pe analize inteligente prin crearea unui mediu de securitate sigur, accesibil și durabil.

4. OBIECTIVE GENERALE ȘI DIRECȚII PRIORITARE

Pentru atingerea scopului SDDAI - sporirea gradului de siguranță a tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent de vârstă, gen, etnie sau religie, politica de dezvoltare a afacerilor interne se va axa pe următoarele sub-domenii de activitate:

- ordine și securitate publică;
- prevenirea și combaterea criminalității;
- managementul frontierei;
- migrație și azil;
- protecție civilă și situații excepționale;
- formare profesională, integritate și digitalizare.

În acest context, către anul 2030, vor fi realizate următoarele obiective generale:

1. În domeniul ordinii și securității publice

Obiectivul general nr. 1.1. Sporirea siguranței populației la domiciliu, în comunitate și în spațiile publice

Realizarea acestui obiectiv va contribui la atingerea unor rezultate tangibile, orientate asupra societății, prin sporirea percepției de siguranță generală în țară și creșterea nivelului de încredere al societății în Poliție. Totodată, realizarea obiectivului va contribui esențial la diminuarea numărului persoanelor din grupurile vulnerabile care nu se simt în siguranță în locurile publice.

În esență, la prima etapă de implementare a SDDAI, va fi asigurată creșterea numărului de echipe de patrulare și reacționare operativă, pentru garantarea unui răspuns prompt tuturor apelurilor de urgență. Un alt pas va fi integrarea și dezvoltarea surselor de date, care vor servi drept suport la luarea deciziilor, în baza unor produse analitice, confirmate de evoluțiile ce au loc la nivel teritorial.

Totodată, va continua implementarea dar și se va asigura extinderea conceptului de activitate polițienească comunitară, pentru diminuarea ratei infracțiunilor ce atentează la viața și sănătatea persoanei, inclusiv a celor comise în sfera relațiilor familiale.

Obiectivul general nr. 1.2. Alinierea serviciilor de ordine și securitate publică la abordarea bazată pe drepturile omului

Asigurarea respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale reprezintă o prioritate-cheie pentru autoritățile din cadrul sistemului afacerilor interne. În acest context, obiectivul va proiecta soluții și rezultate direcționate spre diminuarea cazurilor de tortură, tratamente inumane și degradante, exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, vătămare intenționată a integrității corporale sau a sănătății, constrângerea de a face declarații și privațiunea ilegală de libertate.

Totodată, va fi evaluat și ajustat cadrul normativ, precum și procesele pentru conformarea condițiilor, procedurilor și practicilor din sistemul Ministerului Afacerilor Interne, la standardele internaționale privind aplicarea măsurilor privative și non-privative de libertate. Vor fi create condiții și asigurată garantarea respectării drepturilor persoanelor în cadrul procedurilor desfășurate de Poliție.

Obiectivul general nr. 1.3. Creșterea siguranței în trafic pe drumurile publice

Traficul rutier în Republica Moldova prezintă riscuri semnificative pentru viața și sănătatea populației, iar accidentele rutiere reprezintă o cauză majoră a deceselor și traumatismelor, în rândul persoanelor angajate în trafic. În acest sens, realizarea obiectivului va contribui la diminuarea numărului persoanelor decedate, urmare accidentelor de circulație rutieră, inclusiv diminuarea constantă a numărului accidentelor rutiere.

Întru realizarea obiectivului, va fi ajustat cadrul normativ privind simplificarea mecanismelor de constatare a contravențiilor din domeniul circulației rutiere, precum și, dezvoltarea procedurilor de fixare digitalizată a accidentului rutier, cu lărgirea spectrului de date colectate de la fața locului și înregistrarea acestora în sistemul informațional și dezvoltarea soluțiilor IT pentru domeniul circulației rutiere.

De asemenea, procedurile standard de operare vor fi revizuite și ajustate la noile necesități și tendințe, iar principiile de patrulare rutieră pe traseele naționale, vor fi ajustate în baza analizei datelor și riscurilor identificate în traficul rutier. Accent se va pune și pe asigurarea unei educații timpurii privind siguranța rutieră, bazată pe o analiză a riscurilor, a grupurilor - țintă și categoriilor de vârstă vulnerabilă.

2. În domeniul prevenirii și combaterii criminalității

Obiectivul general nr. 2.1. Crearea și facilitarea accesului la instrumente și mecanisme adecvate în combaterea și prevenirea criminalității informatice

Tehnologia informațională a evoluat extrem de mult în ultimul deceniu, implicit au evoluat și metodele de comitere a diferitor infracțiuni utilizând tehnologiile informaționale. Respectiv, realizarea obiectivului în cauză va permite perfecționarea cadrului normativ, fortificarea capacităților și instituirea unor mecanisme și instrumente care vor servi drept pârghii pentru combaterea și prevenirea criminalității informatice și diminuarea numărului infracțiunilor comise în mediul online.

Totodată, cadrul normativ va fi ajustat pentru implementarea standardelor prevăzute de Convenția Consiliului Europei pentru protecția copiilor împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor sexuale, încheiată la Lanzarote, la 25 octombrie 2007, de Convenția Consiliului Europei privind criminalitatea informatică, adoptată la Budapesta, la 23 noiembrie 2001, inclusiv de cel de-al doilea Protocol Adițional la Convenția privind criminalitatea cibernetică, adoptată la Budapesta, la 02 februarie 2001.

Obiectivul general nr. 2.2. Eficientizarea mecanismului național de prevenire, combatere a producerii și comercializării drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora

Obiectivul presupune implementarea unui mecanism național de prevenire și combatere a fenomenelor asociate drogurilor, ca soluție în lupta cu producerea și comercializarea drogurilor, pe teritoriul țării.

Pentru realizarea obiectivului, în prima fază, vor fi efectuate activități orientate la îmbunătățirea cadrului normativ aferent, inclusiv conectarea Republicii Moldova la Sistemul european de avertizare timpurie (EWS), pentru colectarea și schimbul de informații privind apariția substanțelor psihic-active noi. Conectarea la EWS va contribui la sporirea numărului de identificare a noilor substanțe stupefiante, psihotrope și analogilor acestora.

Obiectivul general nr. 2.3. Revizuirea mecanismului cu privire la accesul la arme din perspectiva restricționării și stabilirea unor proceduri riguroase de monitorizare, marcare și control asupra armelor din circuitul civil

Traficul ilicit de arme și muniții necesită un răspuns prompt din partea autorităților prin armonizarea cadrului juridic, modernizarea structurii administrative și facilitarea consolidării capacităților, inclusiv eficientizarea activităților de asigurare a respectării legii, prin facilitarea cooperării operaționale, a schimbului de informații și a cooperării în domeniul analizei balistice.

În acest scop, va fi creat un sistem unic centralizat de monitorizare a armelor din circuitul civil, care va contribui la creșterea reacției de răspuns la tendințele infracționale din domeniul armelor și munițiilor. Îmbunătățiri vor fi aduse și cadrului normativ aferent.

Concomitent, va fi asigurat accesul la resursele informaționale ale sistemelor „iARMS” al OIPC Interpol și Sistemul de Informații Schengen. Vor fi dezvoltate și extinse funcționalitățile SIA „Registrul de stat al armelor” și

intensificate activitățile de sensibilizare a societății privind predarea benevolă a armelor deținute ilegal.

Realizarea obiectivului va contribui esențial la sporirea controlului asupra armelor și munițiilor cu destinație civilă.

Obiectivul general nr. 2.4. Sporirea capacităților de identificare și neutralizare a grupurilor și organizațiilor criminale cu grad sporit de risc

Criminalitatea organizată a devenit o realitate de neignorat, cu o evoluție semnificativă în ultimii ani și o proiecție de dezvoltare îngrijorătoare în cel mai înalt grad pentru instituțiile de aplicare a legii. În acest context, implementarea obiectivului va asigura dezvoltarea abilităților angajaților care activează în instituțiile de resort responsabile de combaterea crimei organizate, implementarea cadrului funcțional de protejare și recuperare a victimelor grupărilor criminale, dezvoltarea cooperării internaționale privind prevenirea și combaterea criminalității organizate etc. În esență, activitățile planificate vor contribui la sporirea capacităților de anihilare a grupurilor și organizațiilor criminale.

Obiectivul general nr. 2.5. Reducerea vulnerabilităților naționale privind traficul de ființe umane și copiilor

Cele mai specifice probleme identificate de autorități în exercițiul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane sunt capacitatea redusă de identificare a formelor de recrutare/exploatare online; lipsa serviciilor și asistenței specializate destinate victimelor pe termen lung; nivelul slab de cooperare dintre diferiți actori implicați în prevenirea și combaterea traficului de ființe umane (TFU); sistem național de referire a victimelor către serviciile specializate, slab dezvoltat.

Pentru realizarea obiectivului vor fi ajustate procedurile de investigare, colectare și evaluare a informațiilor, accentul fiind pus pe culegerea de date dezagregate și utilizarea acestora în procesul de analiză a fenomenului. Vor fi evaluate și capacitățile profesionale ale organelor de urmărire penală referitor la aplicarea instrucțiunilor de completare a chestionarelor privind traficul de ființe umane/copii. Totodată, vor fi extinse capacitățile bazei de date în scopul asigurării prelucrării datelor dezagregate pentru susținerea proceselor de elaborare a profilului traficantului/victimei și aplicarea acestora în prevenirea cazurilor de trafic de ființe umane/copii.

Prin realizarea obiectivului vor fi eliminate lacunele existente și diminuat numărul victimelor traficului de ființe umane.

Obiectivul general nr. 2.6. Îmbunătățirea capacităților de prevenire și combatere a infracțiunilor ce atentează la viața și proprietatea persoanei

Infracțiunile care atentează la viața, sănătatea și proprietatea persoanei rămân în topul infracțiunilor comise an de an. În acest context, vor fi realizate activități, care vor aborda multidisciplinar fenomenul infracționalității comise sub influența alcoolului, vor fi dezvoltate instrumente inteligente de raportare a

infracțiunilor și de căutare a infractorilor, precum și a persoanelor dispărute fără veste. Realizarea obiectivului va contribui la diminuarea numărului victimelor omorului intenționat și a victimelor de violență sexuală.

3. În domeniul managementului frontierei

Obiectivul general nr. 3.1. Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației

Identificarea timpurie a riscurilor și vulnerabilităților va permite focusarea pe domeniile critice și respectiv utilizarea eficientă a resurselor, în beneficiul statului și comunității. Rezultatul scontat al acestui obiectiv general ține de consolidarea capacităților de detectare, recunoaștere, urmărire și combatere a activităților transfrontaliere ilegale, conducând astfel la scăderea vulnerabilității la crize, prin asigurarea evaluării riscurilor în mod cuprinzător și schimbul adecvat de informații. Pe termen mediu, asigurarea coerenței între componentele sistemului de coordonare a securității frontaliere va permite folosirea coordonată și eficientă a resurselor.

Obiectivul general nr. 3.2. Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională

Rezultatul scontat al implementării acestui obiectiv general ține de reducerea semnificativă a contrabandei, a migrației ilegale și a altor fenomene ilicite la frontiera de stat. Totodată, va contribui la diminuarea timpului de așteptare în punctele de trecere a frontierei de stat, precum și la închiderea breșei de securitate. Indirect, măsura respectivă va avea și un impact pozitiv asupra economiei naționale și, implicit asupra bugetului de stat. În ultimă instanță, siguranța persoanei va crește urmare a implementării acestui obiectiv.

Obiectivul general nr. 3.3. Capabilități susținute pentru realizarea eficientă a managementului integrat al frontierei de stat

Personalul suficient, motivat și instruit multidisciplinar, competent să ofere servicii calitative în procesul efectuării controlului frontierei, într-o manieră operativă și calitativă, va fi capabil să identifice elementele criminogene la frontiera de stat. Totodată, asigurarea cu resursele necesare, utilizarea și dezvoltarea tehnologiilor moderne de control al frontierei de stat, precum și susținerea capabilităților operaționale, vor contribui la gestionarea provocărilor asupra securității frontierei de stat. Rezultatul scontat al acestui obiectiv general ține de eficientizarea lucrului autorităților din sistemul managementului integrat al frontierei de stat.

4. În domeniul migrației și azilului

Obiectivul general nr. 4.1. Reglementarea fluxului migrațional în beneficiul țării și a migrantului

Implementarea obiectivului va aduce valoare adăugată și beneficii atât țării, cât și migrantului. Din perspectiva țării se urmărește de a avea un flux migrațional reglementat și controlat, atât sub aspect instituțional, cât și sub aspect operațional. Sub aspect instituțional, se urmărește consolidarea capacității

autorității competente pentru străini, precum și a instrumentelor necesare pentru buna funcționalitate. Sub aspect operațional, vor fi consolidate/implementate normele de reglementare a proceselor migraționale și îmbunătățire a infrastructurii, în scopul prestării serviciilor calitative străinilor, prin prisma respectării drepturilor omului. Totodată, se urmărește supravegherea șederii legale a străinilor, prin consolidarea mecanismului de prevenire și combatere a șederii ilegale, precum și a îndepărtării acestora, în scopul asigurării ordinii și securității statului.

Obiectivul general nr. 4.2. Consolidarea și ajustarea la standardele UE și internaționale a sistemului de azil și apatridie

Implementarea acestui obiectiv va ralia sistemul de azil și apatridie la standardele regionale și internaționale, prin uniformizarea procedurilor, crearea unor condiții de recepție adecvate/decente de funcționare a Centrului de cazare, deziderat care în contextul conflictului regional, este extrem de solicitat. Totodată, se va consolida sistemul de apatridie, prin reducerea acestui fenomen, se va modifica cadrul normativ, fiind asigurat dreptul la naturalizare.

Obiectivul general nr. 4.3. Implementarea și consolidarea mecanismului de integrare a străinilor

Obiectivul în cauză va duce la optimizarea mecanismului de integrare a străinilor, inclusiv sensibili la gen, prin includerea domeniului integrării străinilor în documentele de politici sectoriale, pentru asigurarea abordării holistice, la nivel național, a procesului de integrare, asigurare a funcționalității Centrelor de Integrare (Nord, Sud, Centru) cu resurse umane, logistică. La fel, se țintește asigurarea accesului la serviciile de bază pentru migranți, prin dezvoltarea serviciului de mediator cultural, prin asigurarea unei interacțiuni dintre străini și autoritățile statului, includerea străinilor în politicile statului și anume: integrarea pe piața muncii, reîntregirea familiei, educația, non-discriminarea și sănătatea, inclusiv prin promovarea parteneriatelor.

Obiectivul general nr. 4.4. Întărirea capacității de răspuns a statului la aflusul sporit de persoane la frontiera de stat

Acest obiectiv s-a conturat în rezultatul situației regionale create. Urmare implementării acestuia, vor fi consolidate capacitățile statului privind gestionarea corectă a fluxului migrațional la frontiera de stat, astfel, încât să fie asigurată respectarea tuturor drepturilor migranților aflați în situații de vulnerabilitate, accesul la servicii calitative de primă necesitate și imediate, cât și capacitatea de răspuns a autorităților statului, antrenate în acest proces.

5. În domeniul protecției civile și situațiilor excepționale

Obiectivul general nr. 5.1. Consolidarea rolului de autoritate în domeniul situațiilor de urgență și excepționale

Obiectivul dat va permite revizuirea și îmbunătățirea cadrului normativ de reglementare a activității în domeniile prevenirii, pregătirii și răspunsului în situații de urgență și excepționale. Rezultatul scontat al obiectivului ține de

înlăturarea lacunelor de ordin normativ, conducând la îmbunătățirea și eficientizarea gestionării situațiilor de urgență și excepționale. Totodată, va consolida cadrul de cooperare, atât la nivel local, precum și cel internațional, va defini competențele și rolurile autorităților implicate în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale, vor fi diversificate competențele și activitățile acestora, în scopul asigurării managementului durabil de gestionare a situațiilor de urgență și excepționale.

Obiectivul general nr. 5.2. Eficientizarea măsurilor de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale

Acest obiectiv va avea drept rezultat îmbunătățirea gradului de conștientizare a populației privind riscurile de dezastre și creșterea rezilienței comunităților. Totodată, va duce la reducerea numărului de victime și a pagubelor materiale, la diminuarea presiunii asupra bugetului de stat, evitarea pierderilor exorbitante economice și de mediu, la creșterea calității vieții cetățeanului.

Obiectivul general nr. 5.3. Modernizarea sistemului național de pregătire pentru situații de urgență și excepționale

Realizarea obiectivului va permite orientarea investițiilor statului, precum și a partenerilor de dezvoltare spre edificarea unui sistem de pregătire, care să integreze comunitățile, cetățenii și factorii de răspundere de la toate nivelurile, în efortul de apărare a vieții, proprietății și a mediului împotriva incendiilor și a altor situații de urgență și excepționale.

Construirea și operaționalizarea Centrului de pregătire pentru formarea inițială și continuă a angajaților Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, precum și instruirea populației pentru protecția civilă, va permite ca acesta să facă față provocărilor contemporane venite din mediul extern, cum ar fi creșterea exponențială a numărului și a tipurilor de intervenții; crizele sanitare; crizele regionale etc. În același timp, un sistem/program de formare a specialiștilor operaționalizat/ajustat la normele și standardele moderne, va permite creșterea calității proceselor instituționale și o gestionare adecvată a intervențiilor în caz de situații de urgență și excepționale, în vederea limitării pagubelor cauzate de situațiile de urgență, dar și salvare a vieților omenești.

La fel, pregătirea populației și forțelor de intervenție va fi desfășurată în funcție de riscurile la care Republica Moldova este expusă și va determina autoritățile locale să planifice investiții în pregătirea ariilor de responsabilitate, în vederea limitării pagubelor cauzate de situațiile de urgență.

De asemenea, va contribui la creșterea gradului de pregătire a populației, reprezentanților autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar, pentru gestionarea eficientă a situațiilor de urgență și excepționale, care vor duce la minimizarea efectelor situațiilor de urgență și excepționale și a pagubelor cauzate de acestea, precum și la consolidarea rezilienței populației și a sectorului public și privat în fața situațiilor de acest gen.

Obiectivul general nr. 5.4. Sporirea capacității operaționale și de răspuns în situații de urgență și excepționale

Obiectivul în cauză va permite asigurarea unui răspuns prompt la apelurile de urgență ale cetățenilor, dezvoltarea și modernizarea infrastructurii și redimensionarea capacităților Inspectoratului General pentru Situații de Urgență la capitolul intervenție. De asemenea, procurarea autospecialelor noi de intervenții (autocisterne, autoscări etc.) va conduce la reducerea timpului de răspuns în caz de situații de urgență, asigurarea unui grad adecvat de securitate și protecție a populației în caz de situații de urgență și excepționale, diminuarea pierderilor în rândul populației și a pagubelor materiale. În final, va crește calitatea serviciilor acordate cetățenilor și numărul de vieți salvate, pagube materiale - diminuate, iar nivelul de încredere al populației în serviciile de urgență – mai ridicat. În același timp, Republica Moldova se va alinia la standardele minime necesare pentru participare la misiuni internaționale de ajutorare.

6. În domeniul formării profesionale, integrității și digitalizării

Obiectivul general nr. 6.1. Modernizarea sistemului de formare profesională și cercetare pe domeniul afacerilor interne

Personalul bine pregătit constituie una dintre premisele importante pentru activitatea organelor de aplicare a legii, datorită căruia sunt reduse cazurile de încălcare a drepturilor omului, nivelul de criminalitate este menținut la un nivel scăzut, iar cetățenii obțin încrederea și sentimentul de securitate în societate și în stat. Prin acest obiectiv se va schimba paradigma proceselor de formare profesională a angajaților din sistemul afacerilor interne, prin sporirea calității instruirii inițiale și pregătirii profesionale axate pe practicile europene avansate și orientate la dezvoltarea competențelor și aptitudinilor derivate din standardele ocupaționale ale angajatorului. Îndeplinirea obiectivului va asigura formarea profesională conform necesarului de instruire al angajatorului pe toate domeniile de activitate ale sistemului afacerilor interne.

Obiectivul general nr. 6.2. Asigurarea caracterului unitar, transparent, durabil și echitabil al managementului resurselor umane din sistemul afacerilor interne

Îndeplinirea obiectivului este orientată spre asigurarea respectării garanțiilor și drepturilor prevăzute de Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, și anume: diminuarea considerabilă a ratei fluctuației voluntare în sistem, creșterea calității profesionale a personalului, eliminarea condițiilor de-motivante pentru activitate, eficientizarea procedurilor de personal și sporirea atractivității pentru angajare.

Obiectivul general nr. 6.3. Diminuarea zonelor și numărului de persoane vulnerabile la corupție

Prevenirea și combaterea corupției în rândul personalului afacerilor interne, reprezintă o prioritate - cheie. Realizarea obiectivului va permite

constituirea și funcționarea unui sistem unitar și coerent, de asigurare a integrității instituționale și profesionale în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Totodată, realizarea obiectivului va contribui la îmbunătățirea imaginii sistemului afacerilor interne în rândul societății, prin prisma prestării serviciilor în mod onest, bazate pe principiul „zero corupție”.

Obiectivul general nr. 6.4. Consolidarea climatului de integritate și ordonarea unitară a competențelor de prevenire și combatere a corupției în cadrul sistemului afacerilor interne

Un rol important la asigurarea climatului de integritate îl au conducătorii de toate nivelurile, însă aceștia, promovează uneori un management defectuos, fiind limitați în organizarea și dirijarea activității efectivului subordonat. Astfel, investiția în resurse umane calificate, motivate, dedicate și instruite corespunzător în paralel cu modernizarea instituției, prin dezvoltarea noilor instrumente inteligente, va crea confortul de siguranță și securitate a cetățenilor.

Obiectivul general nr. 6.5. Automatizarea proceselor informaționale, de lucru și prestare a serviciilor digitalizate în vederea sporirii încrederii și siguranței cetățenilor

Realizarea obiectivului presupune crearea, implementarea și asigurarea accesului la instrumente digitale și la resursele informaționale 24/7, necesare automatizării sau suportului activităților, conform competențelor instituțiilor din domeniul afacerilor interne.

Totodată, obiectivul va asigura realizarea unor comunicații fiabile pentru autoritățile de drept și serviciile speciale de urgență pentru micșorarea timpului de reacționare la incidente, optimizarea proceselor, eliminarea riscurilor și eficientizarea reacționărilor prompte la situații de urgență și calamități naturale.

Concomitent, va diversifica căile de acces la serviciile publice și administrative prestate de autoritățile și instituțiile din domeniul afacerilor interne, în conformitate cu prevederile Legii nr. 234/2021 cu privire la serviciile publice și ale actelor normative conexe, prin asigurarea posibilității solicitării și, după caz, achitării, acestora la distanță și online, precum și cooperarea eficientă cu societatea civilă, pentru maximizarea disponibilității serviciilor publice și administrative prestate.

Obiectivul general nr. 6.6. Consolidarea sistemelor de management al serviciilor TIC și securității informaționale

Tehnologiile informaționale și informația sunt instrumentele principale pentru realizarea obiectivelor și atingerea ȋntelilor dezvoltării durabile ale autorităților și instituțiilor din domeniul afacerilor interne. Respectiv, fortificarea capacităților în baza instrumentelor digitale, va contribui la satisfacerea cerințelor consumatorilor și la îmbunătățirea continuă a proceselor și a modului de prestare a serviciilor publice online.

Concomitent, realizarea obiectivului presupune eliminarea riscurilor de securitate cibernetică privind atacurile informaționale asupra resurselor instituționale și datelor confidențiale pentru neadmiterea deteriorării, modificării

sau chiar ștergerii neautorizate și protejarea resurselor informaționale departamentale și de stat. Adicional, obiectivul presupune, sporirea rezilienței la incidentele de securitate și respectarea măsurilor/politicilor de securitate cibernetică.

5. IMPACTUL

Impactul pe termen lung urmărește mai multe beneficii în folosul cetățeanului și anume: să genereze mai multă siguranță pentru oameni în toate mediile și situațiile în care aceștia își desfășoară activitățile - acasă, pe stradă, în locurile publice, în traficul rutier sau online, în orice timp de zi sau noapte. Pentru ca impactul să se producă, au fost proiectate intervenții pe șase sub-domenii de activitate, care vor avea ca efect modernizarea și capacitatea serviciilor în domeniul afacerilor interne, cu accent pe creșterea calității serviciilor prestate și apropierea de societate.

Alinierea tuturor proceselor și procedurilor la cele mai bune practici internaționale, cu respectarea abordării bazate pe drepturile omului, va reduce la minim eventualitatea încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și posibilitatea unor situații, în care viața și sănătatea persoanei să aibă de suferit ca urmare a intervențiilor forțelor de ordine. Profesionalismul sporit al angajaților din domeniul afacerilor interne, va genera un nivel înalt de mulțumire și satisfacție în rândul societății și respectiv, vor fi diminuate cazurile de abuz în serviciu.

Va fi diminuat timpul de reacționare la apelurile de urgență, care va spori sentimentul de securitate publică, inclusiv în zonele rurale mai îndepărtate de centrele raionale.

De asemenea, reieșind din abordarea complexă a segmentului de prevenire și combatere a criminalității, SDDAI va avea impact direct asupra mediului economic și social, accentul fiind pus, în special, pe combaterea criminalității organizate și a celei informatice, a traficului ilicit de droguri și de ființe umane, precum și a celui de arme și muniții.

Beneficiarii finali, urmare implementării SDDAI, vor fi locuitorii Republicii Moldova, care vor locui într-o societate modernă, unde fenomenul criminalității nu va constitui o amenințare a vieții și bunăstării lor.

Este evident că, pentru atingerea impactului, sunt necesare schimbări de ordin normativ, funcțional și operațional, la diferite nivele ale administrației de stat. Or, o performanță sporită a activității autorităților de resort în prevenirea și combaterea criminalității, este unul din instrumentele, care poate garanta atingerea impactului așteptat.

Schimbările climatice, contribuie direct la creșterea periodicității și intensității fenomenelor extreme, cum ar fi valurile de căldură și temperaturile extreme, care pot cauza incendii extinse sau precipitații abundente, însoțite de inundații la scară largă, acestea având un impact direct asupra economiei,

activităților sociale și de mediu. Fenomenele de vreme extremă reduc și creșterea economică a unei zone sau a statului, distrug suprafețele agricole, diminuează condițiile de trai ale populației, favorizează apariția bolilor, inclusiv cele transmise prin apă și alimente.

Respectiv, impactul Strategiei în sub-domeniul situațiilor de urgență și excepționale va spori capacitatea rezilienței țării la situațiile de urgență și excepționale, adaptată la provocările și riscurile existente și necesitățile reale ale societății, prin consolidarea capacităților de coordonare, reacționare, conștientizare, informare și transferul tehnologic inovator.

Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030, de asemenea, va asigura un management efektiv, eficient și coordonat al frontierei de stat, pentru a avea o frontieră deschisă, bine controlată și securizată, ceea ce va avea ca impact extinderea centurii de siguranță a Uniunii Europene.

Intervențiile planificate pe sub-domeniul de activitate a managementului frontierei vor avea impact direct asupra mediului social și economic. Activitățile de prevenire și combatere a criminalității transfrontaliere, migrației ilegale, contrabandarea traficului ilicit de mărfuri și bunuri vor spori gradul de securitate publică și vor asigura trecerea fluxurilor și mijloacelor bănești în zona legală de activitate.

În final, frontiera de stat a Republicii Moldova va deveni locul unde sunt aplicate armonios și integrat resursele umane dedicate, mijloacele eficiente de control a frontierei, inclusiv tehnologiile de ultimă generație, precum și tehnicile și procedeele europene de supraveghere a sectorului verde a frontierei și control în punctele de trecere a frontierei de stat.

În sub-domeniul de activitate migrație și azil, impactul va reflecta diminuarea presiunii asupra serviciilor publice dat fiind faptul că, o migrație sigură și reglementată, aduce beneficii atât țării, cât și străinului.

În acest sens, vor fi implementate proceduri clare și optime de prestare a serviciilor străinilor în format on-line pentru creșterea gradului de satisfacție a beneficiarului solicitant, față de serviciile acordate. La fel, vor spori capacitățile de răspuns la nivel național, în cazul unui aflus masiv de persoane, pentru creșterea gradului de siguranță a populației.

Impact pozitiv, urmare implementării SDDAI va avea și crearea unui corp de angajați profesioniști și integri, bazat pe principiul responsabilității manageriale și pe delegarea eficace a atribuțiilor, precum și pe recrutarea, formarea, evaluarea și remunerarea angajaților, efectuate în condiții echitabile și transparente.

Combinate, aceste elemente vor constitui un instrument - cheie de dezvoltare a domeniului afacerilor interne.

6. INDICATORI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Progresul general privind realizarea obiectivelor SDDAI 2022 2030 va fi evaluat anual în baza indicatorilor de impact și de rezultat.

Indicatorii de monitorizare și evaluare, în limita activităților planificate, asigură transpunerea și contribuie la implementarea Țintelor aferente obiectivelor de dezvoltare durabilă din Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă (atribuite Ministerului Afacerilor Interne).

La calcularea Țintelor intermediare și finale, în procesul de colectare a informațiilor, vor contribui cu statistici oficiale atât autoritatea implementatoare, cât și furnizorii de date/partenerii (incluși în coloana „Sursa informațiilor”).

Obiectivul general	Indicatori de impact	Sursa informațiilor	Valoarea de referință anul 2022	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2025	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2030	Obiectivul specific	Indicatori de rezultat al politicii publice	Valoarea de referință anul 2022	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2025
1. Ordine și securitate publică									
Obiectivul general nr. 1.1. Sporirea siguranței populației la domiciliu, în comunitate și în spațiile publice (Ținta națională ODD nr.16.1.; ODD 16)	Sporirea cu 20 p.p. a percepției de siguranță generală în țară conform sondajelor sociologice (Indicator de monitorizare ODD 16.1.4)	Ministerul Afacerilor Interne Barometrul Opiniei Publice	30%	40%	50%	Obiectivul specific nr. 1.1.1. Asigurarea unui răspuns profesionist, eficient și rapid la provocările specifice până în anul 2024	Creșterea cu 49 p.p. a numărului de echipe patrulare și reacționare operativă până în anul 2023	51%	100%
	Creșterea cu 25 p.p. a nivelului de încredere a populației în Poliție comparativ cu sondajul din iunie 2021	Ministerul Afacerilor Interne Barometrul Opiniei Publice	31%	45%	56%	Obiectivul specific nr. 1.1.2. Integrarea și dezvoltarea surselor de date pentru a crea informații cu valoare adăugată în luarea deciziilor până în anul 2025	Creșterea cu 50 p.p. a ponderii deciziilor adoptate în baza produselor analitice la nivel teritorial și confirmate de evoluțiile ulterioare	50%	100%
	Diminuarea cu 5 p.p. a ponderii persoanelor din grupuri vulnerabile care nu se simt în siguranță în locuri publice (în funcție de	Ministerul Afacerilor Interne Barometrul Opiniei Publice	13,6 (persoane cu dizabilități)	11,6	8,6	Obiectivul specific nr. 1.1.3. Extinderea conceptului de activitate polițienească comunitară în 80% a sectoarelor de poliție până în anul 2025	Diminuarea cu 10 p.p. a ratei infracțiunilor ce atentează la viața și sănătatea persoanei și a celor comise în sfera relațiilor familiale la 100 mii populație	76,5 (2021)	66,5

	<i>disponibilitatea sondajelor)</i>		11,9 (persoane de etnie romă)	9,9	6,9	Obiectivul specific nr. 1.1.4. Îmbunătățirea capacității de reacționare rapidă a serviciilor de ordine și securitate publică către anul 2024	Timpul mediu de intervenție la apelurile 112 diminuat cu 13 minute, către finele anului 2024	28 min	15 min
			8,7 (femei)	6,7	3,7	Obiectivul specific nr. 1.1.5. Modernizarea infrastructurii și dotărilor serviciilor de ordine și securitate publică în zona de securitate până în anul 2025	Dotarea cu echipament modern a 91% de posturi vamale interne de control Infrastructura modernizată și dotarea asigurată până la 94% a sediilor inspectoratelor și sectoarelor de poliție	9%	100%
Obiectivul general nr. 1.2. Alinierea serviciilor de ordine și securitate publică la abordarea bazată pe drepturile omului (Ținta națională ODD nr.5.1; ODD 5)	Diminuarea cu 100% a cazurilor de tortură, tratamente inumane și degradante (art.166 ¹ CP), exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu (art. 328 CP), vătămare intenționată a integrității corporale sau a sănătății (art. 151, 152 CP), constrângerea de a face declarații (art. 309 CP) privațiunea ilegală de libertate (art.166 CP)	Ministerul Afacerilor Interne	8	4	0	Obiectivul specific nr. 1.2.1. Alinierea 100% a condițiilor de prestare a serviciilor de ordine și securitate publică la standardele drepturilor omului până în anul 2025	Creșterea cu 61 p.p. a numărului spațiilor necesare pentru garantarea respectării drepturilor omului	28%	89%
						Obiectivul specific nr. 1.2.2. Dezvoltarea capabilităților integrate a forțelor de ordine de intervenție la evenimente publice, cu respectarea drepturilor omului	100% din procesele de intervenție interinstituționale la evenimentele publice asigurate cu PSO aliniate la standardele drepturilor omului către anul 2023	0	100%
Obiectivul general nr. 1.3. Creșterea siguranței în trafic pe drumurile publice (Ținta națională ODD nr.11.2.; ODD 11)	Diminuarea cu 50% a ratei persoanelor decedate în urma accidentelor de circulație la 100 mii populație	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul	10,3 (2019)	7,3	5,1	Obiectivul specific nr. 1.3.1. Consolidarea capacităților de constatare a încălcărilor regulamentului circulației rutiere până în anul 2024	Diminuarea cu 25 p.p. a ratei accidentelor rutiere comise din cauza vitezei la 100 mii populație	34,4	25,8

		Infrastructurii și Dezvoltării Regionale							
	Diminuarea cu minimum 25% a ratei accidentelor rutiere la 100 mii de populație (Indicator de monitorizare ODD 11.2.1.1)	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	98	80	70	Obiectivul specific nr. 1.3.2. Intensificarea prevenirii accidentelor rutiere până în anul 2024	Diminuarea cu 15% a ratei accidentelor rutiere cu implicarea copiilor la 100 mii copii	85,8	72,9
2. Prevenirea și combaterea criminalității									
Obiectivul general	Indicatori de impact	Sursa informațiilor	Valoarea de referință anul 2022	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2025	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2030	Obiectivul specific	Indicatori de rezultat al politicii publice	Valoarea de referință anul 2022	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2025
Obiectivul general nr. 2.1. Crearea și facilitarea accesului la instrumente și mecanisme adecvate în combaterea și prevenirea criminalității informatice	Sporirea cu 25% a gradului de sistare a accesului și conservare a datelor cu caracter infracțional	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Economiei; Ministerul Justiției; Ministerul Finanțelor; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Serviciul de Informații și Securitate; Procuratura Generală; Agenția de	0%	25%	50%	Obiectivul specific nr. 2.1.1. Dezvoltarea capacităților instituționale în domeniul criminalității cibernetice în scopul asigurării unei reacții de răspuns eficiente a instituțiilor responsabile către anul 2024	Creșterea capacității de reacție prin diminuarea perioadei medii de examinare a infracțiunilor cibernetice și/sau a infracțiunilor în care sunt utilizate instrumente a tehnologiilor informaționale până la 45 zile	180 zile	45 zile
						Obiectivul specific nr. 2.1.2. Eficientizarea mecanismului privind colectarea datelor cu referire la incidentele de securitate cibernetică către anul 2025	Capacitatea de identificare a unor noi grupări criminale majorată cu 30%	5% (2021)	35%
						Obiectivul specific nr. 2.1.3. Sporirea gradului de sensibilizare a cetățenilor (inclusiv a copiilor) prin informarea acestora privind pericolele la care se pot expune accesând spațiul cibernetic/online	Diminuarea numărului de infracțiuni comise în mediul online (art.175, art.186, art.190, art. 208 ¹ CP)	1073 (2021)	751

		Guvernare Electronică;					anual, cu 10%, începând cu 2023		
						Obiectivul specific nr. 2.1.4. Instituirea instrumentelor regulatorii pentru prevenirea și combaterea fenomenului crimei informatice cu utilizarea criptomonedelor către anul 2024	Sporirea relevării infracțiunilor de spălare de bani cu utilizarea criptomonedelor cu 10%	10%	20%
						Obiectivul specific nr. 2.1.5. Eficientizarea procesului de combatere a infracțiunilor comise cu utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicații electronice către anul 2025	Sporirea cu 10% anual a examinărilor infracțiunilor comise cu utilizarea tehnologiilor informaționale și/sau de comunicații electronice	35	49
						Obiectivul specific nr. 2.1.6. Diminuarea fenomenului de utilizare a serviciilor de telecomunicații anonime la săvârșirea infracțiunilor către 2025	Creșterea gradului de identificare a infractorilor “anonimi” cu 50%	0%	50%
Obiectivul general nr. 2.2. Eficientizarea mecanismului național de prevenire, combatere a producerii și comercializării drogurilor, etnobotanicelor, analogilor și precursorilor acestora (Ținta națională ODD 3.5; ODD 3.)	Sporirea numărului de identificare a substanțelor stupefiante, psihotrope și analogilor acestora noi cu 30%	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Procuratura Generală; Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale	39 substanțe noi (2017)	58	117	Obiectivul specific nr. 2.2.1. Optimizarea către anul 2023 a procedurii de includere sub controlul statului a substanțelor psihotrope și analogilor acestora	Cel puțin 2 licențe de acces la sistemul de alertă timpurie al UE achiziționate și instalate	0	2
						Obiectivul specific nr. 2.2.2. Creșterea capacităților de investigare în mediu online a cazurilor de circulație ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, către anul 2025	Numărul cazurilor relevate și investigate prin utilizarea TIC de comercializare a drogurilor în mediul online, majorate cu 25%	34 cazuri (2021)	43 cazuri
						Obiectivul specific nr. 2.2.3. Consolidarea activității de combatere a comerțului cu droguri în baza informațiilor privind locațiile acestora către anul 2024	Sporirea capacității de documentare a rețelelor infracționale cu 10%	4 cazuri	5 cazuri
						Obiectivul specific nr. 2.2.4. Elaborarea conceptului de „justiție terapeutică” către anul 2025	Mecanism de referire creat și implementat	0	1

Obiectivul general nr. 2.3. Revizuirea mecanismului cu privire la accesul la arme din perspectiva restricționării și stabilirea unor proceduri riguroase de monitorizare, marcare și control asupra armelor din circuitul civil <i>(Ținta națională ODD 16.4.2; ODD 16.)</i>	Controlul asupra armelor și munițiilor cu destinație civilă asigurat	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Economiei; Serviciul Vamal al Ministerului Finanțelor; Serviciul de Informații și Securitate; Procuratura Generală; Centrul Național Anticorupție	0	50	100	Obiectivul specific nr. 2.3.1. Sporirea capacităților de evidență și asigurarea controlului unic centralizat asupra circulației armelor către anul 2024	Majorarea cu 20% a numărului de arme cu destinație civilă luate la evidență, în Sistemul informațional automatizat „Registrul de stat al armelor”	80%	100%
						Obiectivul specific nr. 2.3.2. Asigurarea unei reacții de răspuns eficiente la tendințele infracționale în domeniul armelor și munițiilor	Majorarea, cu 10%, anual, a numărului de arme și muniții depistate	545 arme 15922 muniții (2021)	763 arme 22290 muniții
						Obiectivul specific nr. 2.3.3. Sporirea acțiunilor de mediatizare bazate pe principiul <i>Problem Oriented Policy</i> în vederea sensibilizării societății civile privind predarea benevolă a armelor din posesie ilegală	Creșterea cu 5% a numărului de arme și muniții predate benevol	147 arme 6850 muniții	155 arme 7192 muniții
Obiectivul general nr. 2.4. Sporirea capacităților de identificare și neutralizare a grupurilor și organizațiilor criminale cu grad sporit de risc	Creșterea numărului de grupuri și organizații criminale anihilate cu 5% raportat la cele documentate	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Justiției; Procuratura Generală; Serviciul Vamal; Centrul Național Anticorupție; Serviciul de Informații și Securitate;	50%	55%	60%	Obiectivul specific nr. 2.4.1. Consolidarea instrumentelor în domeniul prevenirii și combaterii criminalității organizate către anul 2024	Cel puțin 5 instrumente standard de asigurare a unui răspuns în materie de criminalitate organizată	0	5
						Obiectivul specific nr. 2.4.2. Asigurarea schimbului de date fără obstacole și accesul în timp util la informație către anul 2025	Creșterea gradului de utilizare a produselor analitice în procesul de documentare	10%	60%
						Obiectivul specific nr. 2.4.3. Diminuarea fenomenului criminalității organizate în penitenciare	Numărul cazurilor în diminuare cu 10%	50	45
Obiectivul general nr. 2.5. Reducerea vulnerabilităților naționale privind traficul de ființe umane și copii	Reducerea numărului victimelor traficului de ființe umane la	Ministerul Afacerilor Interne	7,0 (2018)	4,5	3,5	Obiectivul specific nr. 2.5.1. Sporirea capacității de reacție la ultimele tendințe ale fenomenului traficului de ființe umane și copii	Numărul victimelor traficului de ființe umane la 100 mii de populație în	7,0	4,5

(Ținta națională ODD nr.16.2.; ODD 16)	100 mii de populație cu 50% (Indicator de monitorizare ODD nr.16.2.2)	Furnizori de date/Parteneri: Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Vamal; Procuratura Generală; Centrul Național Anticorupție				bazată pe monitorizarea și analiza continuă a indicatorilor relevanți către anul 2024	descreștere de la 7,0 în 2018 la 4,5 în 2025	0	1
						Obiectivul specific nr. 2.5.2. Crearea mecanismului de stocare a informației dezagregate privind traficul de ființe umane și de copii către anul 2024	Mecanism creat și aprobat		
Obiectivul general nr. 2.6. Îmbunătățirea capacităților de prevenire și combatere a infracțiunilor ce atentează la viața și proprietatea persoanei (Țintele naționale ODD 11.7; 16.1; ODD 11; 16)	Reducerea numărului victimelor omorului intenționat la 100 mii de populație cu 30% (Indicatori de monitorizare ODD nr.16.1.1.; 16.1.2.)	Ministerul Afacerilor Interne Furnizori de date/Parteneri: Ministerul Justiției; Procuratura Generală; Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Economiei	6,7 (2016)	5,7	4,7	Obiectivul specific nr. 2.6.1. Instituirea unui mecanism multidisciplinar în abordarea fenomenului infracționalității comise sub influența alcoolului către anul 2023	Mecanism comun de abordare a fenomenului agreat	0	1
	Reducerea numărului victimelor de violență sexuală la 100 mii de populație cu 33%	Ministerul Afacerilor Interne Furnizori de date/Parteneri: Ministerul	11,9 (2019)	9,0	8,0	Obiectivul specific nr. 2.6.2. Dezvoltarea instrumentelor inteligente de raportare a infracțiunilor, căutare a infractorilor și a persoanelor dispărute fără veste către anul 2025	Cel puțin 2 instrumente dezvoltate și implementate	0	2

	(Indicatori de monitorizare ODD nr.11.7.2; nr.16.1.3.1.; nr.16.3.1)	Justiției; Procuratura Generală; Ministerul Sănătății; Ministerul Justiției; Ministerul Muncii și Protecției Sociale; Ministerul Economiei							
3. Managementul frontierei									
Obiectivul general	Indicatori de impact	Sursa informațiilor	Valoarea de referință anul 2022	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2025	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2030	Obiectivul specific	Indicatori de rezultat al politicii publice	Valoarea de referință anul 2022	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2025
Obiectivul general nr. 3.1. Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației (Țintele naționale ODD 16.1; 16.4.1; 16.4.2; Indicator de monitorizare ODD 16.1.4.; ODD 16)	Creșterea cu 8 p.p. a cazurilor depistate în raport cu numărul total de evenimente înregistrate	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> MA Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene; Serviciul Vamal	80% (2021)	84%	88%	Obiectivul specific nr. 3.1.1. Dezvoltarea capacităților instituționale de analiză a riscurilor și informațiilor pentru evaluarea vulnerabilităților reieșind din situația real creată până în anul 2025	Cel puțin 20% din evenimente, înregistrate la frontiera de stat, depistate în baza analizei de risc	-	20%
						Obiectivul specific nr. 3.1.2. Asigurarea aplicării mecanismului interinstituțional de control al calității în domeniul managementului integrat al frontierei de stat din anul 2023	Minim 3 misiuni de evaluare desfășurate	-	3
						Obiectivul specific nr. 3.1.3. Sporirea surselor informaționale pentru cunoașterea deplină a situației la frontiera de stat către anul 2024	Creștere cu 10 p.p. a surselor informaționale comparativ cu anul 2022	90%	100%
Obiectivul general nr. 3.2. Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională	Nivelul de încredere în Poliția de Frontieră în creștere cu 4 p.p.	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de</i>	31,9% (BOP 2021)	36%	40%	Obiectivul specific nr. 3.2.1. Sporirea calității controlului la trecerea frontierei de stat prin optimizarea proceselor către anul 2025	Cel puțin 2 procese optimizate	-	2

		<i>date/Parteneri:</i> BOP				Obiectivul specific nr. 3.2.2. Dezvoltarea și aplicarea graduală a instrumentelor de supraveghere a frontierei de stat	Cel puțin 3 instrumente dezvoltate și aplicate	-	3
						Obiectivul specific nr. 3.2.3. Consolidarea capacităților Poliției de Frontieră în domeniul securității aeronautice până în anul 2024	Minim 95% operatori de securitate aeronautică (polițiști de frontieră) certificați	42%	95%
Obiectivul general nr. 3.3. Capabilități susținute pentru realizarea eficientă a managementului integrat al frontierei de stat	Diminuarea timpului de procesare a autoturismelor în punctele de trecere a frontierei de stat	Ministerul Afacerilor Interne	5 min.	4 min. 30 sec	4 min	Obiectivul specific nr. 3.3.1. Sporirea gradului de acoperire a frontierei de stat cu personal calificat raportat la practicile europene către anul 2025	Minim 95% state de personal ale Poliției de Frontieră completate	85%	95%
		<i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Finanțelor				Obiectivul specific nr. 3.3.2. Dotarea graduală cu tehnologii moderne de control al frontierei de stat și asigurarea sustenabilității managementului integrat al frontierei de stat până în anul 2025	Minim 20% din lungimea frontierei de stat acoperită cu sisteme de monitorizare pe principiu de termoviziune	8%	20%
4. Migrație și azil									
Obiectivul general	Indicatori de impact	Sursa informațiilor	Valoarea de referință anul 2022	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2025	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2030	Obiectivul specific	Indicatori de rezultat al politicii publice	Valoarea de referință anul 2022	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2025
Obiectivul general nr. 4.1. Reglementarea fluxului migrațional în beneficiul țării și a migrantului. <i>(Țintele naționale ODD 10.7; 16.3; Indicator de monitorizare ODD 16.3.2.1.; ODD 10, 16)</i>	Sporirea gradului de satisfacție a beneficiarilor solicitanți cu 15 p.p. către anul 2025	Ministerul Afacerilor Interne	35%	50%	65%	Obiectivul specific nr. 4.1.1. Cadrul normativ consolidat până la finele anului 2025, în materie de admitse și reglementare a șederii, îndepărtarea străinilor	Cel puțin 3 acte normative adoptate	0	3
		<i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene				Obiectivul specific nr. 4.1.2. Asigurarea către anul 2023 a procesului de reorganizare instituțională a Biroului migrație și azil	Proces de reorganizare finalizat și funcțional	0	1
						Obiectivul specific nr. 4.1.3. Re-ingineria și optimizarea a 8 servicii publice, din totalul de 16 prestate de BMA acordate străinilor până în anul 2025	Cel puțin 8 servicii optimizate/digitalizate	0	8

						Obiectivul specific nr. 4.1.4. Îmbunătățirea infrastructurii fizice cu cel puțin 50% în vederea facilitării accesului solicitanților, inclusiv a celor cu dizabilități, în etate și cu nevoi speciale	Accesibilitatea infrastructurii îmbunătățită cu 34%	66%	100%
						Obiectiv specific nr. 4.1.5. Sporirea nivelului de vizibilitate în cadrul platformelor de cooperare privind condițiile de intrare, ședere și ieșire în/din Republica Moldova	Cel puțin 1 campanie informațională realizată anual	0	4
						Obiectiv specific nr. 4.1.6. Consolidarea mecanismului de prevenire și combatere a șederii ilegale a străinilor precum și a îndepărtării acestora, către anul 2025	Cel puțin 3 instrumente juridice aprobate	0	3
						Obiectiv specific nr. 4.1.7. Dezvoltarea mecanismului privind schimbul de informații interinstituțională către anul 2025	Cel puțin 5 acorduri de colaborare interinstituționale semnate	10	15
						Obiectiv specific nr. 4.1.8. Asigurarea implementării către anul 2025 a mecanismului de identificare, referire, protecție și asistență a victimelor traficului de ființe umane	100% de cazuri referite din cele identificate	0	100%
						Obiectivul specific nr. 4.1.9. Îmbunătățirea instrumentelor juridice în materie de readmisie și returnare voluntară asistată către anul 2025	Cel puțin 20 persoane asistate anual în vederea returnării voluntare	0	80
						Obiectivul specific nr. 4.1.10. Creșterea ponderii beneficiarilor de asistență pentru migranții aflați în situații de vulnerabilitate de la 30% în 2021, la 50% în anul 2025	Creșterea numărului beneficiarilor cu 20 p.p.	30	50
Obiectivul general nr. 4.2. Consolidarea și ajustarea la standardele UE și internaționale a sistemului de azil și apatridie (Ținta națională ODD	Sporirea anuală cu 5p.p. a serviciilor prestate în sistemul de azil și apatridie	Ministerul Afacerilor Interne	15%	35%	55%	Obiectivul specific nr. 4.2.1. Cadrul normativ ajustat în domeniul azilului și apatridiei către anul 2024	Cel puțin 3 acte normative ajustate la standardele UE	0	3
						Obiectivul specific nr. 4.2.2. Implementarea unui mecanism consolidat de procesarea cererilor de azil din anul 2026	Mecanism consolidat în proporție de 100%	35%	100%

10.7; ODD 10)						Obiectivul specific nr. 4.2.3. Asigurarea aplicării uniforme a principiilor și conceptelor în procedura de azil din anul 2024	Sistem uniformizat în proporție de 75%	20%	75%
						Obiectivul specific nr. 4.2.4. Îmbunătățirea condițiilor de recepție și asistență pentru solicitanții de azil către finele anului 2025	Cel puțin 5 servicii noi create	5	10
						Obiectivul specific nr. 4.2.5. Dezvoltarea mecanismului facilitator de reducere a apatridiei către anul 2024	Diminuarea cu cel puțin 10% a numărului de apatrizi	0	10
Obiectivul general nr. 4.3. Implementarea și consolidarea mecanismului de integrare a străinilor	Asigurarea accesului la sistemul de integrare a cel puțin 15%, din numărul solicitanților	Ministerul Afacerilor Interne	20%	35%	50%	Obiectiv specific nr. 4.3.1. Revizuirea mecanismelor de integrare a străinilor, inclusiv sensibile la gen până la finele anului 2025	Mecanism revizuit	0	1
						Obiectiv specific nr. 4.3.2. Diversificarea, colectarea și utilizarea datelor precise și dezagregate pe domeniul integrării străinilor	Date colectate și dezagregate	0	100
						Obiectiv specific nr. 4.3.3. Creșterea ponderii beneficiarilor de acces la servicii de integrare pentru migranți până la finele anului 2025	Asigurarea accesibilității a cel puțin 15% de beneficiari	0	15
Obiectivul general nr. 4.4. Întărirea capacității de răspuns a statului la aflulul de persoane la frontiera de stat cu 10/30p.p. (Țintele naționale ODD 10.7; 16.3; Indicator de monitorizare ODD 16.3.2.1.; ODD 10, 16)	Grad sporit de răspuns la un aflulul de persoane	Ministerul Afacerilor Interne	35%	45%	65%	Obiectivul specific nr. 4.4.1. Consolidarea capacităților autorităților naționale privind răspunsul la un aflulul masiv și spontan de persoane	Capacități consolidate în materie de 100%	35	100
						Obiectivul specific nr. 4.4.2. Legalizarea și documentarea persoanelor admise pe teritoriul Republicii Moldova, în contextul crizei refugiaților din Ucraina	Numărul de persoane documentate în proporție de 100% din numărul persoanelor admise în scop umanitar	0%	100%
						Obiectivul specific nr. 4.4.3. Crearea mecanismului interinstituțional de incluziune socio-economică, de sănătate, educație aplicabil și funcțional către anul 2023.	Cel puțin 30% din numărul de persoane beneficiare de incluziune	0	30%

5. Protecție civilă și situații excepționale									
Obiectivul general	Indicatori de impact	Sursa informațiilor	Valoarea de referință anul 2022	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2025	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2030	Obiectivul specific	Indicatori de rezultat al politicii publice	Valoarea de referință anul 2022	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2025
Obiectivul general nr. 5.1. Consolidarea rolului de autoritate în domeniul situațiilor de urgență și excepționale	Îmbunătățirea cadrului normativ (acte normative elaborate și aprobate)	Ministerul Afacerilor Interne	-	16	21	Obiectivul specific nr. 5.1.1. Perfecționarea legislației în domeniul situațiilor de urgență și excepționale	Cel puțin 4 acte normative noi elaborate și cel puțin 12 intervenții normative în cadrul normativ actual	-	16
Obiectivul general nr. 5.2. Eficientizarea măsurilor de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13)	Creșterea gradului de conștientizare a populației cu 3 p.p., privind pericolele situațiilor excepționale	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Mediului; Ministerul Economiei; Biroul Național de Statistică	64% (2021)	67%	75%	Obiectivul specific nr. 5.2.1. Operaționalizarea sistemului național de avertizare timpurie către anul 2025	Sistem de avertizare creat	-	2
						Obiectivul specific nr. 5.2.2. Consolidarea activității de comunicare și informare preventivă	3 module mobile de prevenire operaționale	0	3
						Obiectivul specific nr. 5.2.3. Sporirea a gradului de integrare și implicare a voluntariatului în viața comunității către anul 2025	7 posturi de salvatori și pompieri voluntari instituite și 500 de voluntari instruiți	17/336	24/836
						Obiectivul specific nr. 5.2.4. Creșterea calității procesului instituțional de expertiză în prevenirea situațiilor de urgență și excepționale	Cel puțin 2 genuri de expertiză acreditate	0	2
Obiectivul general nr. 5.3. Modernizarea sistemului național de pregătire pentru situații de urgență și excepționale (Ținta națională ODD 1.5; 11.5; 13.1; ODD 1, 11, 13)	Creșterea gradului de pregătire a serviciilor de urgență și populației cu 10/2 p.p.	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Mediului; Ministerul Economiei; Biroul Național de Statistică	45/2%	55/4%	65/6%	Obiectivul specific nr. 5.3.1. Dezvoltarea capacităților naționale de pregătire și instruire în situații de urgență și excepționale	Creșterea graduală a capacităților de pregătire cu 30 p.p.	50%	80%
						Obiectivul specific nr. 5.3.2. Valorificarea oportunităților de participare la instruire/exerciții pe plan internațional	Cel puțin 80 % din numărul ofertelor corespunzătoare necesităților de participare valorificate	60	80
						Obiectivul specific nr. 5.3.3. Fortificarea capacităților grupurilor	Cel puțin 10 aplicații tactice comune	0	10

						țintă (populației, autorităților administrației publice, sectorului privat, asociativ și voluntar) în gestionarea situațiilor de urgență și excepționale	desfășurate anual		
						Obiectivul specific nr. 5.3.4. Eficientizarea activității de administrare și consolidare a capacității rezervelor de stat și de mobilizare către anul 2025	Creșterea cu cel puțin 8 p.p., anual, a nivelului de completare a rezervelor de stat și de mobilizare începând cu anul 2023	41%	65%
Obiectivul general nr. 5.4. Sporirea capacității operaționale și de răspuns în situații de urgență și excepționale <i>(Țintele naționale ODD 1.5; 11.5, 13.1; ODD 1, 11, 13)</i>	Majorarea numărului de intervenții efectuate de până la 15 min, cu 4 p.p. anual	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Mediului; Ministerul Economiei; Biroul Național de Statistică	24% (2021)	40%	55%	Obiectivul specific nr. 5.4.1. Crearea către anul 2025 a condițiilor de muncă de calitate înaltă pentru a stimula creșterea eficienței angajaților din domeniul situațiilor de urgență și excepționale	12 sedii asigurate cu condiții corespunzătoare de muncă	76	88
						Obiectivul specific nr. 5.4.2. Asigurarea condițiilor, conform normelor, pentru toate tipurile de intervenții către anul 2025	Creșterea cu 10 p.p. aponderii mijloacelor tehnice de intervenție care corespund normelor de dotare	53,5%	63,5%
						Obiectivul specific nr. 5.4.3. Dezvoltare capacității de furnizare a asistenței internaționale în materie de protecție civilă	2 module operaționalizate	-	2
						Obiectivul specific nr. 5.4.4. Sporirea rezilienței la situații care pun în pericol sănătatea oamenilor către anul 2024	Dezvoltarea misiunilor de intervenție atribuite SMURD	0	6000
6. Formare profesională, integritate și digitalizare									
Obiectivul general	Indicatori de impact	Sursa informațiilor	Valoarea de referință anul 2022	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2025	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2030	Obiectivul specific	Indicatori de rezultat al politicii publice	Valoarea de referință anul 2022	Ținta ce urmează a fi atinsă în anul 2025

Obiectivul general nr. 6.1. Modernizarea sistemului de formare profesională și cercetare pe domeniul afacerilor interne <i>(Țintele naționale ODD 4.3; 8.5.; 8.8.; 10.3.; ODD 4, 8, 10)</i>	Reducerea fluctuației personalului în sistemul afacerilor interne	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Ministerul Educației și Cercetării	10,85%	8%	6%	Obiectivul specific nr. 6.1.1. Îmbunătățirea procesului educațional/ formării profesionale în baza bunelor practici către anul 2025	Formarea inițială, continuă și profesională a personalului din sistemul afacerilor interne asigurată în proporție de 90% din necesarul de instruire	42%	90%
						Obiectivul specific nr. 6.1.2. Creșterea vizibilității și a impactului activității de cercetare prin obținerea de rezultate demonstrabile și utile pentru sistemul afacerilor interne	Cel puțin 3 proiecte de cercetare susținute anual	1	12
Obiectivul general nr. 6.2. Asigurarea caracterului unitar, transparent, durabil și echitabil al managementului resurselor umane din sistemul afacerilor interne	Capacități de formare a personalului calificat pe întreg palierul de specialități în domeniul afacerilor interne	Ministerul Afacerilor Interne	60%	80%	95%	Obiectivul specific nr. 6.2.1. Asigurarea eficienței și transparenței evoluției în carieră și a proceselor de gestiune a personalului	Reducerea cu 10 p.p. a fluctuației personalului cu vechime în muncă de până la 5 ani	35%	25%
						Obiectivul specific nr. 6.2.2. Garantarea protecției sociale, juridice și bunăstării angajaților	Asigurarea implementării garanțiilor sociale prevăzute de actele normative în domeniu	3	6
						Obiectivul specific nr. 6.2.3. Standardizarea necesităților de dotare a activității de formare profesională către anul 2025	Standardul dotărilor aprobat	0	1
							Cel puțin 10 spații amenajate logistic	0	10
Obiectivul general nr. 6.3.: Diminuarea zonelor și numărului de persoane vulnerabile la corupție <i>(Ținta națională ODD 16.5.; ODD 16)</i>	Gradul de intoleranță la corupție a angajaților din sistemul afacerilor interne în creștere cu 10 p.p.	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Centrul Național Anticorupție	50 (Numărul de denunțuri)	53	56	Obiectivul specific nr. 6.3.1. Diminuarea factorilor de risc la corupție în inspectoratele generale din cadrul Ministerului Afacerilor Interne către finele anului 2025	Creșterea numărului de evaluări a integrității instituționale până la 100 %	25%	100%
						Obiectivul specific nr. 6.3.2. Creșterea gradului de educare și responsabilizare a personalului din domeniul afacerilor interne privind impactul corupției asupra societății	Creșterea cu 35 p.p. a numărului de angajați responsabilizați către anul 2025	20%	55%

Obiectivul general nr. 6.4. Consolidarea climatului de integritate și ordonarea unitară a competențelor de prevenire și combatere a corupției în cadrul sistemului afacerilor interne	Sporirea gradului de aplicare unitară a competențelor în toate unitățile sistemului afacerilor interne	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/Parteneri:</i> Centrul Național Anticorupție	50%	75%	100%	Obiectivul specific nr. 6.4.1. Optimizarea și aplicarea eficientă a instrumentelor anticorupție către anul 2025	Sporirea percepției personalului privind gradul de aplicare a măsurilor de asigurare a integrității instituționale cu cel puțin 20 p.p. către anul 2025	80%	100%
						Obiectivul specific nr. 6.4.2. Reglementarea competențelor de prevenire și combatere a corupției în cadrul sistemului afacerilor interne către finele anului 2025	Creșterea gradului de implementare a recomandărilor analizelor instituționale până la 100%, către anul 2025	45%	100%
Obiectivul general nr. 6.5. Automatizarea proceselor informaționale, de lucru și prestare a serviciilor digitalizate în vederea sporirii încrederii și siguranței cetățenilor	Creșterea numărului serviciilor publice digitalizate din număr total de servicii prestate	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/ Parteneri:</i> Agenția de Guvernare Electronică; Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică	13 servicii digitalizate din 62 prestate	33	53	Obiectivul specific nr. 6.5.1 Creșterea gradului de accesibilitate la sistemele informaționale automatizate și comunicațiile electronice pe domeniul afacerilor interne către anul 2025	Sporirea până la 75% a gradului de acoperire cu infrastructură de comunicații	60%	75%
						Obiectivul specific nr. 6.5.2 Crearea condițiilor de muncă de calitate înaltă pentru a stimula creșterea eficienței angajaților în domeniul TIC către anul 2025	Sporirea până la 75% a numărului locurilor de muncă asigurate cu condiții înalte de lucru	30%	75%
						Obiectivul specific nr. 6.5.3 Evaluarea, reingineria (după caz) și digitalizarea proceselor informaționale de lucru și a serviciilor pe domeniul afacerilor interne acordate cetățenilor	Crearea a 7 și dezvoltarea a 14 resurse informaționale	0 25	7 32
Obiectivul general nr. 6.6. Consolidarea sistemelor de management al serviciilor TIC și securității informaționale	Capacitatea instituțională majorată de gestionare a serviciilor în domeniul TIC	Ministerul Afacerilor Interne <i>Furnizori de date/ Parteneri:</i> Agenția de Guvernare Electronică; Serviciul Tehnologia	10%	55%	85%	Obiectivul specific nr. 6.6.1 Creșterea capacității instituționale proprii în domeniul tehnologiilor informaționale și comunicațiilor către anul 2025	Diminuarea cu 40 p.p. a gradului de externalizare a serviciilor în domeniul TIC	90%	50%
						Obiectivul specific nr. 6.6.2. Crearea mecanismelor juridice de implementare a resurselor informaționale de stat și departamentale în domeniul afacerilor interne până	Numărul actelor normative aprobate	0	10

		Informației și Securitate Cibernetică				în 2025			
--	--	---	--	--	--	---------	--	--	--

7. RISCURI DE IMPLEMENTARE

Stabilitatea politică, socială și economică vor permite implementarea plenară a prevederilor prezentei Strategii. Totodată, ținând cont de faptul că Strategia este un document de planificare strategică pe termen lung, se vor lua în calcul riscurile implementării ei. Pentru a reacționa în mod adecvat la eventualele riscuri, se propun măsuri de remediere, menite să reducă riscurile anticipate.

Riscuri anticipate	Nivelul riscului	Măsuri de remediere
1. Volatilitatea voinței politice de a implementa în mod plenar prevederile SDDAI	Jos	Orizontul de implementare a SDDAI depășește mandatul Guvernului actual care expiră în 2024. Totodată, obiectivele strategice sunt armonizate cu Agenda 2030 de dezvoltare durabilă, ale cărei obiective au fost naționalizate de autoritățile din Republica Moldova. Pentru a asigura implementarea SDDAI pe durata mandatului s-au prevăzut ținte intermediare pentru anul 2025, asigurând realizarea strategiei până la evaluarea intermediară.
2. Fluctuația cadrelor din sistemul Ministerul Afacerilor Interne	Înalt	Eforturile de curățire a sistemului Ministerul Afacerilor Interne îi vor aliena pe acei angajați care au alte interese, decât realizarea bunului public, pentru cetățenii din Republica Moldova. Părăsind sistemul, ei vor elibera locuri vacante pentru o nouă generație de subofițeri și ofițeri, integri și profesioniști. Totuși, capacitatea sistemului educațional de a furniza cadre pentru sistemul Ministerului Afacerilor Interne este limitată. Pentru a remedia această situație accent se va pune pe consolidarea capacității profesionale, reflectate în una din direcțiile prioritare ale prezentei strategii.
3. Modificarea agendei de priorități sub influența factorilor externi	Mediu	Realitatea cauzată de pandemia de coronavirus (COVID-19) a demonstrat cât de fragile pot fi planurile de dezvoltare atunci când societatea se confruntă cu o criză în sănătate publică la nivel global. Totuși, la elaborarea SDDAI s-a reieșit din faptul că, nevoia de siguranță a persoanei, este un bun public atemporal, astfel încât, în mare parte, obiectivele trasate în prezenta strategie vor rămâne pe agenda de priorități într-un fel sau altul. Totodată, SDDAI permite un grad de flexibilitate: deși ea reprezintă viziunea strategică pe termen lung, operaționalizarea strategiei se va face prin programele

		sectoriale corespunzătoare direcțiilor prioritare. Având un orizont mediu de implementare, programele sectoriale vor fi mai strâns corelate cu Cadrul bugetar pe termen mediu (în continuare - CBTM).
4. Insuficiența mijloacelor bugetare pentru implementarea strategiei	Scăzut	Chiar și în perioada când bugetul public național a fost sub presiunea cheltuielilor legate de criza pandemică și criza gazelor, bugetul alocat Ministerului Afacerilor Interne și a instituțiilor din subordine nu a avut de suferit. Siguranța persoanei este unul din bunurile publice fundamentale, la fel ca și educația sau ocrotirea sănătății. Prin urmare, scenariul conform căruia bugetul Ministerul Afacerilor Interne va fi sacrificat pentru alte priorități emergente este puțin probabil. În același timp, se atenționează asupra faptului că, miza principală a SDDAI este de a produce rezultate tangibile, care vor avea un efect în cascadă, inclusiv și asupra creșterii economice și a veniturilor bugetare.
5. Caracterul transfrontalier al crimei organizate	Mediu	Breșa de securitate condiționată de faptul că, Republica Moldova nu deține controlul asupra frontierei de stat pe întreg perimetrul acesteia, este un factor de risc. Totodată, prin acțiunile planificate de creare a posturilor comune de trecere a frontierei pe teritoriul Ucrainei, miza este de a reduce la minimum acest risc.
6. Răspândirea globală a terorismului	Jos	Republica Moldova este unul din cele mai sigure state din punct de vedere al securității față de amenințările teroriste fiind, în acest sens, un factor de stabilitate regională. Totuși, nu se poate desconsidera în totalitate riscul răspândirii globale a terorismului. Măsurile îndreptate spre fortificarea capacităților BMA vor asigura neadmiterea pe teritoriul țării a străinilor, care vizitează Republica Moldova pe premise false, amenințând siguranța cetățenilor.
7. Situația geopolitică nefavorabilă	Mediu	Prioritatea Republicii Moldova este de a menține relații bune cu vecinii imediați – România și Ucraina. Experiența altor state, inclusiv războiul din Ucraina, criza migraților la frontiera dintre țările UE și Belarus, arată cât de vulnerabilă poate fi țara, care nu deține controlul deplin al frontierei de stat. Eforturile de eliminare a acestui risc, prin instituirea punctelor comune de trecere a frontierei pe teritoriul Ucrainei, a fost deja menționat. În

		același timp, soluția definitivă în această privință ține de reintegrarea țării, prin soluționarea pașnică și politică a conflictului transnistrean cu respectarea suveranității și integrității teritoriale a țării în hotarele internațional recunoscute.
8. Conlucrarea defectuoasă cu alte autorități publice centrale și locale	Jos	Deși principiile conlucrării cu alte autorități publice centrale și locale sunt dictate de cadrul legal, realizăm că o parte din prevederile SDDAI țin de sincronizarea altor organe ale statului cu agenda propusă de Ministerul Afacerilor Interne. Astfel, colaborarea cu Procuratura se reflectă asupra performanței organelor de poliție, politica externă având un impact asupra capacității de a exercita controlul frontierei, investițiile în infrastructura drumurilor au un impact direct asupra numărului de accidente rutiere. Se va remedia acest risc oferind un exemplu de colaborare onestă și deschisă, bazată pe principiul maximizării bunului public.
9. Reziliența la schimbare a practicilor înrădăcinate în sistemul Ministerului Afacerilor Interne	Înalt	În pofida parcursului îndelungat de dezvoltare instituțională, anumite tipare moștenite din trecut, afectează în mod negativ activitatea subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne. În acest sens, Ministerul Afacerilor Interne va rămâne deschis către asistența tehnică internațională oferită prin intermediul partenerilor de dezvoltare, prin care în sistemul Ministerului Afacerilor Interne se vor înrădăcina cele mai bune practici de comunicare, aplicare a legii, protecție a victimelor etc.
10. Sabotarea implementării strategiei de către anumite grupuri de interese din cadrul Ministerului Afacerilor Interne	Jos	Majoritatea absolută a angajaților Ministerului Afacerilor Interne doresc curățirea sistemului. Totuși, nu se subestimează capacitatea acestuia de a rezista schimbării, utilizând practicile rău famate ale corupției și șantajului. Pentru a remedia acest risc, una din direcțiile prioritare ale SDDAI ține de integritatea etică și profesională a angajaților din sistemul afacerilor interne.

8. AUTORITĂȚI ȘI INSTITUȚII RESPONSABILE

Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 va fi aprobată și asumată de Guvernul Republicii Moldova, care va monitoriza implementarea acesteia. La implementarea SDDAI vor participa, conform competențelor instituționale: Ministerul Afacerilor Interne; Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale; Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene (MAEIE); Ministerul Finanțelor; Ministerul Economiei; Ministerul Justiției (MJ); Ministerul Sănătății; Ministerul Apărării; Ministerul Educației și Cercetării (MEC); Ministerul Mediului (MM); Ministerul Muncii și Protecției Sociale (MMPS); Serviciul de Informații și Securitate; Serviciul Vamal al Ministerului Finanțelor; Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale (AMDM); Procuratura Generală (PG); Centrul Național Anticorupție; Agenția de Guvernare Electronică (AGE); Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (STISC).

Pentru asigurarea unui proces larg de implementare, Ministerul Afacerilor Interne poate coopera și cu alte autorități ale administrației publice centrale și locale, organizații neguvernamentale, precum și cu parteneri de dezvoltare, în funcție de necesitate.

9. PROCEDURI DE RAPORTARE

Implementarea Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 se va produce etapizat, ținând cont de ciclul de planificare strategică și bugetară a Guvernului.

În calitate de document de politici publice, care reflectă viziunea strategică de dezvoltare a domeniului afacerilor interne, SDDAI va fi implementată prin intermediul programelor sectoriale, elaborate în conformitate cu sub-domeniile de activitate reflectate la „*Capitolul 4. Obiective generale și direcții prioritare*”, pentru două cicluri de planificare: anii 2022-2025 și respectiv 2026-2030.

Programele sectoriale, pentru etapa a II-a de planificare, vor fi elaborate pe parcursul anului 2025 și vor cuprinde perioada anilor 2026-2030.

În vederea asigurării continuității implementării SDDAI, tabelul indicatorilor de monitorizare și evaluare, de la Capitolul 6 al prezentei Strategii, va fi actualizat cu obiectivele specifice și indicatorii de rezultat, pentru ciclul de planificare 2026 - 2030.

Programele sectoriale vor corespunde programelor bugetare și pe lângă acțiunile prioritare, vor reflecta sub-acțiunile relevante și alte activități, ce decurg din implementarea priorităților guvernamentale. Programele sectoriale vor fi suplinite de o estimare a costurilor necesare implementării planurilor de acțiuni.

Reieșind din faptul că, operaționalizarea SDDAI se va regăsi în programele sectoriale, cadrul de monitorizare și evaluare își propune să limiteze povara de raportare asupra instituțiilor implicate în realizarea strategiei. Corespunzător, procedurile de raportare vor fi următoarele:

a) raportul anual de monitorizare a progresului de implementare al SDDAI pentru anii 2022-2030, care se elaborează către data de 15 iulie, în baza rapoartelor anuale de progres a programelor sectoriale. La definitivarea rapoartelor anuale de monitorizare a progresului SDDAI, Ministerul Afacerilor Interne poate solicita informații suplimentare (statistici oficiale) de la autoritățile și instituțiile incluse în lista furnizorilor de date/parteneri din tabelul „Indicatorilor de monitorizare și evaluare” (Capitolul 6). Raportul anual de monitorizare a progresului de implementare al SDDAI se publică pe pagina web-oficială a Ministerului Afacerilor Interne.

b) raportul de evaluare intermediară a realizării SDDAI, cu aprecierea gradului de realizare a activităților specifice etapei, a țințelor intermediare pentru anul 2025, a capacității de a produce efecte de durată. Raportul, de asemenea, va cuprinde lecții învățate și recomandări de ajustare (după caz) pentru următoarea etapă de implementare;

c) raportul de evaluare finală a realizării SDDAI, cu aprecierea gradului de realizare a activităților specifice etapei de implementare, a țințelor finale pentru anul 2030, a implementării recomandărilor din Raportul de evaluare intermediară, a capacității de a produce efecte de durată și a impactului final. Raportul va cuprinde concluzii finale și lecții învățate pentru viitor.

În cazul, în care în procesul de evaluare, vor fi identificate cauze și condiții ce pot provoca obstacole privind atingerea impactului preconizat, acestea pot servi temei pentru inițierea procesului de ajustare a obiectivelor Strategiei.

Pe durata implementării, unitatea responsabilă de analiza, monitorizarea și evaluarea politicilor a Ministerului Afacerilor Interne, va asigura monitorizarea procesului de implementare a SDDAI și va prezenta Guvernului rapoartele de evaluare intermediară și finală, privind gradul de implementare al acesteia

Nota informativă
la proiectul Strategiei de dezvoltare
a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului
Proiectul Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 a fost elaborat de Ministerul Afacerilor Interne.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>Proiectul Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 a fost elaborat în contextul implementării acțiunii nr. 24.1.5 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2021 (Capitolul XXIV, Afaceri interne, obiectivul 24.1).</p> <p>La baza noului document de politici publice stă Programul de activitate al Guvernului „<i>Moldova vremurilor bune</i>”, prin care Guvernul și-a stabilit ca obiectiv „<i>reducerea cu 15% a infracțiunilor contra vieții și sănătății omului, a violurilor și hărțuirii sexuale și a violenței pe bază de gen, a accidentelor, înecurilor, incendiilor și intoxicațiilor</i>”.</p> <p>De asemenea, drept reper a servit Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2030”, conform căreia siguranța și securitatea publică constituie una din cele zece dimensiuni ce formează calitatea vieții și care a stabilit următoarele ținte strategice: „<i>reducerea continuă și dinamică a tuturor formelor de violență, în special a violenței în familie și a violenței sexuale; stoparea abuzului, neglijării, exploatarei, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor; combaterea tuturor formelor de crimă organizată și a traficului de armament</i>”.</p> <p>Concomitent, reieșind din faptul că Strategia va asigura punerea în aplicare a Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, prin intermediul căreia statele - membre ale Organizației Națiunilor Unite și-au asumat mobilizarea tuturor eforturilor pentru a elimina toate formele de sărăcie, pentru a combate inegalitățile și pentru a aborda problemele schimbărilor climatice, asigurând că nimeni nu este lăsat în urmă. Obiectivele generale ale Strategiei au fost ajustate în așa mod, încât acestea să asigure punerea în aplicare a atât a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă ale Agendei 2030, cât și a țințelor naționale ale acestora.</p> <p>Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 este elaborată și structurată într-o formă, ce asigură implementarea prevederilor Acordului de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, semnat pe 27 iunie 2014 la Bruxelles, privind: asigurarea respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale; combaterea comerțului ilicit cu arme de calibru mic și armament ușor, inclusiv cu muniția aferentă acestuia; prevenirea și combaterea criminalității organizate, a corupției și a altor activități ilegale; lupta împotriva drogurilor ilicite; cooperarea în domeniul migrației, azilului și gestionării frontierelor; îmbunătățirea prevenirii dezastrelor naturale și a celor provocate de om, a pregătirii pentru acestea și a reacției față de acestea și crearea unui corp de funcționari publici profesioniști, bazat pe principiul responsabilității manageriale și pe delegarea eficace a autorității, precum și pe recrutarea, formarea, evaluarea și remunerarea efectuate în condiții echitabile și transparente.</p> <p>Implementarea Strategiei se va efectua prin intermediul a 6 programe sectoriale pe următoarele sub-domenii de activitate atribuite Ministerului Afacerilor Interne:</p> <ol style="list-style-type: none">1) ordine și securitate publică;2) prevenirea și combaterea criminalității;3) managementul integrat al frontierei de stat;4) gestionarea fluxului migrațional, azilului și integrării străinilor;5) prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență;6) formarea profesională, integritatea și digitalizarea.
3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene
Nu se aplică

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul Strategiei de dezvoltare în domeniul afacerilor interne pentru anii 2022-2030 a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și a Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice. Strategia conține 9 capitole, după cum urmează:

I. Introducere. Acest capitol vizează aspectele generale, care au determinat condițiile ce au impus elaborarea documentului de politici publice, reieșind din faptul că, în anul 2020 au expirat termenele de implementare la majoritatea documentelor de politici publice care acopereau domeniile de competență ale MAI.

II. Analiza situației. În acest capitol, a fost supusă analizei situația actuală a domeniilor de activitate atribuite în competență Ministerului Afacerilor Interne și anume: ordinea publică, criminalitatea, situațiile excepționale și de urgență, securitatea frontierei, migrația și azilul, dezvoltarea instituțională, managementul resurselor umane, capacitatea sistemului de a asigura integritatea și incoruptibilitatea angajaților, managementul tehnologiilor informaționale și a comunicațiilor electronice. La efectuarea analizei s-au luat în considerație datele statistice și informațiile relevante pentru o perioadă de mai mulți ani, însă, la bază au stat datele pentru perioada anului 2021.

III. Viziunea. Viziunea de dezvoltare strategică a sistemului afacerilor interne către anul 2030, o constituie asigurarea unui sistem de drept democratic și funcțional, bazat pe aplicarea legii, protejarea interesului legitim al cetățeanului și prestarea serviciilor de calitate. Aceste deziderate vor asigura reducerea violenței în familie și în societate; reducerea vulnerabilităților în fața amenințărilor și a riscurilor de toate tipurile, sporirea securității funcționării infrastructurilor și sistemelor critice astfel, încât cetățenii, indiferent de vârstă, gen, etnie sau religie, să se simtă protejați și în siguranță.

IV. Obiective generale și direcții prioritare. Obiectivele Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030 derivă din prioritățile Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2030”, precum și ale Programului de activitate a Guvernului „Moldova vremurilor bune”.

Ministerul Afacerilor Interne propunându-și intervenții în următoarele domenii:

- ordine și securitate publică;
- prevenirea și combaterea criminalității;
- managementul frontierei;
- migrație și azil;
- protecție civilă și situații excepționale;
- formare profesională, integritate și digitalizare;

Intervențiile în domeniile menționate vor fi efectuate prin intermediul următoarelor obiective generale:

1. În domeniul ordinii și securității publice

- 1.1. Sporirea siguranței populației la domiciliu, în comunitate și în spațiile publice;
- 1.2. Alinierea serviciilor de ordine și securitate publică la abordarea bazată pe drepturile omului;
- 1.3. Creșterea siguranței în trafic pe drumurile publice.

2. În domeniul prevenirii și combaterii criminalității

- 2.1. Crearea și facilitarea accesului la instrumente și mecanisme adecvate în combaterea și prevenirea criminalității informatice;
- 2.2. Eficientizarea mecanismului național de prevenire, combatere a producerii și comercializării drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora;
- 2.3. Revizuirea mecanismului cu privire la accesul la arme din perspectiva restricționării și stabilirea unor proceduri riguroase de monitorizare, marcare și control asupra armelor din circuitul civil;

2.4. Sporirea capacităților de identificare și neutralizare a grupurilor și organizațiilor criminale cu grad sporit de risc;

2.5. Reducerea vulnerabilităților naționale privind traficul de ființe umane și copiilor;

2.6. Îmbunătățirea capacităților de prevenire și combatere a infracțiunilor ce atentează la viața și proprietatea persoanei.

3. În domeniul managementului frontierei

3.1. Vulnerabilitate redusă a frontierei de stat bazată pe o cunoaștere deplină a situației.

3.2. Frontieră de stat sigură, securizată și funcțională;

3.3. Capabilități susținute pentru realizarea eficientă a managementului integrat al frontierei de stat.

4. În domeniul migrației și azilului

4.1. Reglementarea fluxului migrațional în beneficiul țării și a migrantului;

4.2. Consolidarea și ajustarea la standardele UE și internaționale a sistemului de azil și apatridie;

4.3. Implementarea și consolidarea mecanismului de integrare a străinilor;

4.4. Întărirea capacității de răspuns a statului la aflusul sporit de persoane la frontiera de stat.

5. În domeniul protecției civile și situațiilor excepționale

5.1. Consolidarea rolului de autoritate în domeniul situațiilor de urgență și excepționale;

5.2. Eficientizarea măsurilor de prevenire a situațiilor de urgență și excepționale;

5.3. Modernizarea sistemului național de pregătire pentru situații de urgență și excepționale;

5.4. Sporirea capacității operaționale și de răspuns în situații de urgență și excepționale.

6. În domeniul formării profesionale, integrității și digitalizării

6.1. Modernizarea sistemului de formare profesională și cercetare pe domeniul afacerilor interne;

6.2. Asigurarea caracterului unitar, transparent, durabil și echitabil al managementului resurselor umane din sistemul afacerilor interne;

6.3. Diminuarea zonelor și numărului de persoane vulnerabile la corupție;

6.4. Consolidarea climatului de integritate și ordonarea unitară a competențelor de prevenire și combatere a corupției în cadrul sistemului afacerilor interne;

6.5. Automatizarea proceselor informaționale, de lucru și prestare a serviciilor digitalizate în vederea sporirii încrederii și siguranței cetățenilor;

6.6. Consolidarea sistemelor de management al serviciilor TIC și securității informaționale.

Pentru a-și atinge obiectivele propuse, Ministerul Afacerilor Interne se va concentra pe prestarea unor servicii de calitate cetățenilor, devenind un furnizor de securitate regională, prin introducerea în activitatea cotidiană a conceptului de securitate europeană, care va reduce oportunitățile de evoluare a coridoarelor de import-export a criminalității, accentul fiind pus și pe dezvoltarea relațiilor de cooperare internațională în acest sens.

V. Impactul. Impactul pe termen lung urmărește să genereze mai multă siguranță pentru oameni, în toate mediile și situațiile în care își desfășoară activitățile - acasă, pe stradă, în locurile publice, în traficul rutier sau online, în orice timp de zi sau noapte. Pentru ca acest impact să se producă, au fost proiectate intervenții în toate domeniile de activitate gestionate de Ministerul Afacerilor Interne.

VI. Indicatorii de monitorizare și evaluare. Progresul general privind realizarea Strategiei și impactul acesteia va fi monitorizat prin intermediul indicatorilor de impact și rezultat, ce stabilesc valori de referință, ținte intermediare și finale și, care, urmează a fi atinse către anii 2025 și, respectiv 2030.

VII. Riscuri de implementare. Ținând cont de faptul că, Strategia este un document de planificare strategică pe termen lung, au fost luate în considerare riscurile posibile implementării acesteia. Pentru a reacționa în mod adecvat la eventualele riscuri, a fost propus un set de măsuri de remediere, menite să reducă riscurile anticipate.

<p>VIII. Autoritățile și instituțiile responsabile. La capitolul respectiv, au fost prezentate autoritățile și instituțiile responsabile de implementarea Strategiei.</p> <p>IX. Procedurile de raportare. Capitolul prezintă procedurile de monitorizare și evaluare a Strategiei, inclusiv, stabilește următorul ciclu de elaborare a programelor pentru perioada 2026-2030.</p>
<p>5. Fundamentarea economic-financiară</p> <p>Realizarea strategiei se va efectua prin elaborarea și implementarea de către autoritățile responsabile din cadrul MAI a programelor sectoriale corespunzătoare sub-domeniilor de intervenție, acestea fiind complementate de costurile estimative ale acțiunilor planificate.</p>
<p>6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare</p> <p>Proiectul nu prevede modificarea unor acte normative.</p>
<p>7. Avizarea și consultarea publică a proiectului</p> <p>În scopul asigurării unui proces participativ pentru elaborarea documentului de politică publică, prin Ordinul MAI nr. 250/2022, Ministerul Afacerilor Interne a creat un grup comun de lucru, în componența cărora au fost incluși reprezentanții Ministerului Sănătății, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Educației și Cercetării, Ministerului Justiției, Agenției Guvernare Electronică, Serviciului Tehnologii Informaționale și Securitate Cibernetică, Centrului Național Anticorupție și ai Federației sindicatelor "Sindlex".</p> <p>În perioada 01-15 martie 2022, proiectul Conceptului „Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030” a fost plasat pe pagina web-oficială a Ministerului Afacerilor Interne și pe portalul: „<i>particip.gov.md</i>” pentru consultări publice.</p> <p>La data de 29 martie 2022, în cadrul primului Consiliu strategic privind dialogul de politici – „<i>Together4Home Affairs</i>”, organizat de Ministerul Afacerilor Interne, cu sprijinul Uniunii Europene, a fost prezentat Conceptul „Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne pentru anii 2022-2030” și ancorarea acesteia în realitatea existentă.</p> <p>Ulterior, la 31 mai 2022, documentul a fost discutat în cadrul unei întrevederi comune dintre reprezentanții MAI și ai Comisiei parlamentare securitate națională, apărare și ordine publică, condusă de dl Lilian Carp, președintele Comisiei.</p> <p>Adițional, în procesul de elaborare a proiectelor strategiei și programelor sectoriale privind implementarea acesteia, au fost implicați reprezentanții organizațiilor internaționale: ICMPD, OIM, UNHCR, UN WOMEN Moldova, UNODC și ai organizațiilor neguvernamentale: LaStrada, Inițiativa Pozitivă, Centrul de analiză și prevenire a corupției, Uniunea pentru echitate și sănătate, Congresul Autorităților Locale din Moldova, AO „Ștefan cel Mare și Sfânt”, Proiectul suedez (poliția comunitară, tactici de bază), Asociația „Promo-LEX”, Centrul de Drept al Femeilor, Coaliția Viața fără Violență, Centrul de informații GENDERDOC-M, Asociația Femeilor din Poliție, Institutul de Politici Publice, Centrul Politici și Reforme, Asociația „Inițiativa pentru Pace”, Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova, Automobil Club din Moldova, Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare, Alianța „Infonet”, Centrul Național al Romilor, Coaliția „Vocea romilor-CVR”, Asociația Nevăzătorilor din Moldova și Asociația Surzilor din Republica Moldova.</p> <p>În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul urmează să fie plasat pe pagina-web oficială a Ministerului Afacerilor Interne în rețeaua Internet „<i>www.mai.gov.md</i>”, la compartimentul „<i>Transparența</i>”, secțiunea „<i>Consultări publice</i>”, rubrica „<i>Consultări publice</i>” și pe pagina-web „<i>www.particip.gov.md</i>”.</p>

Secretar general al ministerului

Serghei DIACONU